

9/2023

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

advent

Téma: Církev a homosexualita

str. 6

Umění šťastně (ne)stárnout
str. 27

Jak se daří pohanům...
str. 30

KNOWHOW
UNIJNÍ KONGRES
MLÁDEŽE 2023
Bůh ví...

KONGRES MLÁDEŽE 2023

ZAMYŠLENÍ

4 | **Poslední budou první a první poslední**

Josef Slowík

TÉMA

14 | **Prohlášení Česko-Slovenské unie**

ZE SVĚTA

21 | **Zomrel Hans Diehl**

Bohumil Kern

ADRA

22 | **Předáváme lidem naše zkušenosti z povodní**

Martina Špinková

ADRA

33 | **Humanitárna práca nepozná oddech**

Martin Pavelka

Z VAŠICH DOPISŮ

38 | **Jak to bylo se Sodomou**

Vladimíra Jelínková

PATHFINDER

45 | **Helfštýn 2023**

Jaroslav Šlosárek

Advent – časopis Církve adventistů sedmého dne, číslo 9/2023, vychází v říjnu 2023 – 10× ročně, registrační číslo MK ČR 6982, ISSN 3365-53

Vydává – nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, <http://www.adventorion.cz>

Šéfredaktor – Vítězslav Chán, chan@adventorion.cz

Jazyková redakce – Eva Bělíčková

Redakční rada – Peter Čík, David Čančík, Lukáš Jureček, Jan Kubík, Jan Libotovský, Daniel Márföldi

Technická redakce – JUPOS, s. r. o., Ostrava

Tisk – tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Objednávky

ČR: +420 603 553 628, expedice@adventorion.cz

SR: +421 (043) 428 26 70, adventorion@adventorion.sk

Příspěvky zasílejte na: redakce@adventorion.cz

Foto na obálce: pexels.com

Foto: 6, 7, 9–15, 27, 30, 32, 38, 40 – pexels.com;
29, 31 – wikipedia.org

Asi nikoho nemusím přesvědčovat o tom, že žijeme v nedokonalém světě. „Dokonalost až v nebi,“ mi kdysi na sborové brigádě řekl „zedník“, jehož zeď byla tak křivá, že jsem to viděl i já, student teologie z pražského paneláku. Ale měl pravdu. Očekávat dokonalost již tady na zemi je pošetilé. I když si pořád myslím, že by zeď stejně měla být rovná i v „našem“ nedokonalém světě.

Jako křesťan se učíme v Bibli poznávat rozdíl mezi ideálem a dokonalostí a každodenní realitou. Ideál, dokonalost do našeho světa vnáší pouze Bůh. Ne my. Proto zdůrazňujeme realnost prvních kapitol Bible, ve kterých je popsán ideální svět – ráj. A jak často dodáváme, dvě nejvýznamnější věci, které nám z ráje zůstaly až dodnes, jsou sobota a manželství.

Jsem přesvědčen, že jako křesťané a adventisté bychom měli světu stále připomínat onen původní Boží ideál. Pokud chci uctívat Boha, měl bych to dělat tak, abych mohl nést poselství z ráje – o úžasném Stvořiteli a Vykupiteli. Uctívat ho v sobotní den.

S manželstvím je to stejné. Pokud chceme nést Boží ideál, můžeme se hrdě přihlásit k původnímu monogamnímu manželství muže a ženy. Takový byl původní záměr. A stále je.

Současná realita se však v obou případech od původního ideálu velmi liší. Dokumenty

a oficiální stanoviska, která budete v tomto čísle Adventu číst, se právě snaží vystihnout a popsat každodenní realitu, ale zároveň stále lidem připomínat původní ideál. Nakolik se tento záměr podařil, už musíte posoudit sami.

Na jednu věc bychom však neměli zapomenout. Že ideál se stane skutečností teprve v nebeském království. A na to musíme ještě chvíli počkat.

— Vítězslav Chán, šéfredaktor

Ideál se stane reálnou skutečností teprve v nebeském království.

Poslední budou první a první budou poslední

Josef Slowík, koordinátor Adventistické služby lidem
se speciálními potřebami v ČSU

Bible představuje
Boží království
jako odlišný systém
společenské
existence, jiný
způsob myšlení
i jednání.

Ježíšův výrok o tom, že první budou poslední a poslední budou první, asi všichni z evangelií dobře známe (viz např. Mt 19,30 a 20,16; Mk 9,35; L 13,30). Mnozí si za ním představují tak trochu děj hollywoodského filmu: Těm, kteří jsou v soutěži života na tomto světě pomalejší, méně výkonní

(a možná dokonce trochu zaostali kvůli svému křesťanskému přesvědčení) a kteří nestačí kvapu okolního světa, Bůh nakonec pomůže jakýmsi zázrakem předběhnout ty úspěšnější, kteří se jim

cestou vysmívali, pohrdali jejich vzorovým křesťanstvím, a ve finále tak bude „outsiderům“ pomoci nadpřirozeného zásahu dopřáno zvítězit a vytrít svým silnějším soupeřům zrak.

Dobro konečně zvítězit nad zlem a ti dosud první, favorizovaní a často třeba i nečestně vítězíci naopak konečně zakusí neúspěch.

Není tam zcela vyjasněno, co bude s „prvními“ a úspěšnými, kteří se současně hlásí i ke Kristu – ale ono to

vlastně ani není důležité, protože celá tato představa je poněkud mimo kontext a smysl celého příběhu. Předpokládá totiž, že Boží království je jakousi výhrou v životní soutěži na tomto světě, v níž jsou jen zkrátka někteří lepší, někteří horší – a jiní přímo znevýhodněni. To ale jaksi neodpovídá situacím a souvislostem, ve kterých onen Ježíšův výrok v Bibli zaznívá.

Bible především představuje Boží království jako velmi odlišný systém společenské existence a naprosto jiný způsob myšlení i jednání, než který známe z naší přirozené lidské zkušenosti života na této planetě. Stojí na úplně jinak nastavených hodnotách – ve skutečnosti opačným způsobem, než na který jsme si tu zvykli. Namísto soutěžení výhradně spolupráce.

Nejde v něm o to, vyhrávat nad ostatními a být lepší než oni (a nejlépe být úplně ze všech nejlepší), ale naopak nenechávat ostatní za sebou, nenechat je napospas, ujmout se slabších a jít s nimi, pomáhat potřebným v naplňování jejich potřeb a zpřístupňovat druhým stejné příležitosti ke kvalitnímu životu, jako mám já sám. Co jiného si představíte pod výzvou „pokládejte jedni druhé za přednější než sebe“? Právě to Pavel nazývá „smýšlením

v Kristu Ježíši“ (Fp 2,1–11). A řekl bych, že to pro nás křesťany vůbec není samozřejmé, protože jsme po uši namočení ve způsobu smýšlení většinové komunity, ve které žijeme – jen se obvykle tak trochu snažíme soutěžit s respektem k mantinelům, které považujeme za ještě křesťanské (a popravdě se nám ani to vždy úplně nedaří).

Tedy zpátky k úvodnímu Ježíšovu výroku: čteme-li jej v kontextu biblické prezentace Božího království, můžeme odůvodněně předpokládat, že ti, kteří jsou tady považováni za poslední, kteří obvykle prohrávají a jsou okolím nahlíženi či přímo označováni jako „lůzři“, „socky“ nebo „outsideri“, mají do Božího království zpravidla blíže než úspěšné „jedničky“ (nebo nejhůře dvojky), „celebrity“, „borci“, „špičky“ a „elity“ (podobně jako za Ježíšových dnů celníci, nevěstky a chudí předcházeli farizeje, znalce zákona a elity tehdejší společnosti...). Poslední prvními a první posledními se ale nestanou tak, že bude zachován současný směr závodu a „nejvyšší rozhodčí“ pouze (nespravedlivě) změni pořadí v cíli.

Cesta do Božího království má totiž jednak zcela opačný směr (proto se člověk musí „obrátit“, aby do něj mohl nakonec doputovat) – a jednak ti nejsilnější, nejzdatnější a nejschopnější z jeho občanů přirozeně usilují především o to, aby jejich slabší, méně zdatní a handicapovaní soupeřníci úspěšně došli a vstoupili nakonec do cílových bran jako první (protože ti přední a velcí v Božím království přece slouží – Mt 20,26.27). Právě taková vzájemnost je podstatou Hospodinova charakteru (a tedy i jeho následovníků) a jen takto bude moci být Bůh nakonec „všechno ve všem“ (1K 15,28). On totiž byl, je a bude vždycky jak ten první, tak i ten poslední (Iz 48,12).

„Jsem nevidomá, ale Boha vidět můžu...“

Věta v nadpisu je osobním svědectvím nevidomé a neslyšící Zdeňky Hrtúsové, která od roku 2020 navštěvuje sbor Církve adventistů sedmého dne v Holešově. Místní společenství obohacuje svou přítomností i hlubokými otázkami a spolu se svým vodícím psem Sonnym uvádí ostatní do tajemného světa hluchoslepých lidí. Zdeňka se rozhodla, že chce v životě oddaně následovat Ježíše Krista, a toto své odhodlání potvrdila i křtem ponořením, který se konal v pátek 28. 7. 2023. Společně s kazatelkou sboru Holešov Pavlou Žůrkovou jsme pro sestru Zdeňku připravili k této mimořádné příležitosti také originální křestní list v Braillově písmu, který si velmi přála. Pro všechny přítomné to byl nešední zážitek a děkujeme našemu Bohu, že i takovýmto způsobem nám dopřává zakoušet jeho působení v lidských srdcích i v životě celého společenství církve.

— Josef Slowík

Prohlášení ohledně homosexuality

**Toto prohlášení bylo
odhlasováno a přijato během
výročního zasedání Výboru
Generální konference
3. 10. 1999 ve městě Silver
Spring, ve státě Maryland.
Revidováno Výborem
Generální konference
17. října 2012.**

Církev adventistů sedmého dne vyznává, že každá lidská bytost má z Božího pohledu stejně vysokou hodnotu, a chce v Ježíšově duchu sloužit všem mužům a ženám. Věříme také, že díky Boží milosti a skrze povzbuzování společenstvím víry může každý člověk žít v harmonii s principy Božího slova.

Adventisté sedmého dne věří, že sexuální intimita náleží výhradně do manželského svazku muže a ženy. Takový je stvořitelský řád ustanovený Bohem při stvoření. Písmo uvádí: „Proto opustí muž svého otce i matku

a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“ (Gn 2,24). Celé Písmo tento heterosexuální model potvrzuje. Bible nevytváří žádný prostor pro homosexuální praxi a svazky. Pohlavní styky vně heterosexuálního manželství jsou zakázány (Lv 20,2–21; Ř 1,24–27; 1K 6,9–11). Ježíš Kristus obnovil a potvrdil Boží stvořitelský řád. „Nečetli jste, že Stvořitel od počátku ‚muže a ženu učinil je‘? A řekl: ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo‘; takže již nejsou dva, ale jeden“ (Mt 19,4–6). Z těchto důvodů adventisté nepřijímají homosexuální praktiky a svazky.

Ježíš potvrdil důstojnost všech lidských bytostí a oslovoval soucitně lidi a rodiny trpící důsledky hříchu. Nabídl péči, službu a slovo útěchy zápasícím lidem, když oddělil svou lásku k hříšníkům od svého jasného učení o hříšných praktikách. Jako jeho učedníci usilují adventisté sedmého dne o zachovávání Kristových pokynů a následování jeho příkladu a chtějí žít životem Kristova soucitu a věrnosti.

Anglické znění lze nalézt zde: <https://www.adventist.org/official-statements/homosexuality/>

Homosexuální jednání a Bible

Marek Harastej, ředitel Adventistického teologického institutu

Témata jako LGBT, homosexualita, homosexuální jednání nebo biseexualita se objevují ve veřejném prostoru čím dále častěji. A jelikož církev není vytržena ze světa, ale žije ve světě, tak tato témata čím dál častěji rezonují také v církvi.

Vzniklé diskuse jsou ale často natolik plné emocí, předsudků a různých předporozumění, že zbývá jen málo prostoru pro naslouchání Božímu slovu. Proto jsme se jako Adventistický teologický institut rozhodli přeložit dvě biblické studie, které toto téma zasazují do širšího biblického kontextu.

První studie byla napsána pro BRI Ekkehardem Muellerem, německým teologem a dlouholetým zástupcem ředitele adventistického Biblického badatelského institutu (BRI). Studii si můžete stáhnout zde: https://ati.casd.cz/wp-content/uploads/2023/09/BRI_homosexualita_CZ.pdf

Druhá studie je dokumentem Andrewsovy univerzity a společným prohlášením teologů této instituce k otázce homosexuálního jednání v Bibli a pastorační práce s lidmi v těchto situacích. Studii si můžete stáhnout zde: https://ati.casd.cz/wp-content/uploads/2023/09/homosexualita_Andrews_university.pdf

Věříme, že zveřejněním těchto dokumentů přispějeme k větší kvalitě a solidnějšímu biblickému základu diskusí, které často vedeme v našich sborech.

Adventisté sedmého dne a stejnopohlavní svazky

Postoj adventistů sedmého dne ke svazkům mezi osobami stejného pohlaví – zdůraznění křesťanského manželství.

Tento dokument byl odhlasován a přijat Výborem Generální konference 9. března 2004 a revidován Výborem Generální konference 17. října 2012.

Církev adventistů sedmého dne pocítuje během posledních několika desetiletí potřebu různými způsoby jednoznačně vyjádřit svůj postoj k manželství, rodině a lidské sexualitě. Tato témata jsou jádrem mnoha naléhavých problémů, kterým čelí dnešní společnost. To, co se po staletí v oblasti manželství považovalo za základní křesťanský pohled, je nyní stále více zpochybňováno nejen v sekulární společnosti, ale i v křesťanských kruzích.

Instituce rodiny a manželství jsou ohroženy a jsou vystaveny narůstajícím rozkladným silám, které je ničí. V rostoucím počtu zemí se nyní diskutuje o „svazcích osob stejného pohlaví“, čímž se z daného tématu stává

celosvětová záležitost. Veřejné diskuse vyvolávají silné emoce. Církev adventistů sedmého dne ve světle zmíněného vývoje znovu vyjadřuje své stanovisko.

Rozhodně potvrzujeme svůj dlouhodobý postoj, jak jej formulují naše základní věroučné výroky: „Manželství ustanovil Bůh v ráji a Pán Ježíš potvrdil jako celoživotní spojení muže a ženy ve společenství lásky.“ I když „hřích narušil Boží ideál pro manželství a rodinu, rodinný svazek je ze všech lidských vztahů nejdůvěrnější, nejláskyplnější a nejposvátnější“, proto „rodiny potřebují prožít obnovu a reformu svých vztahů“ (An Affirmation of Family, 1990).

církev a homosexualita

Bůh ustanovil „manželství, smluvně založené tělesné, citové a duchovní spojení dvou pohlaví, o kterém Písmo hovoří jako o ‚jednom těle‘“. „Monogamní svazek muže a ženy v manželství je... jediné morálně vhodné prostředí pro pohlavní styk nebo s ním související intimní a sexuální projevy.“ „Jakékoliv snižování tohoto zásadního stanoviska znamená obdobné snižování nebeského ideálu.“ (An Affirmation of Marriage, 1996).

Homosexualita je projevem znehodnocení a porušení lidských sklonů a vztahů, které s sebou vnesl do našeho světa hřích. Ačkoliv každý člověk podléhá hříšné přirozenosti, „jsme rovněž přesvědčeni, že díky Boží milosti a podpoře společenství věřících může člověk žít v souladu se zásadami Božího slova“ (Seventh-day Adventist Position Statement on Homosexuality, 1999).

Jsme přesvědčeni, že všichni lidé, bez ohledu na svou sexuální orientaci, jsou Božími dětmi. Nesouhlasíme s tím, aby se jakákoliv skupina lidí stala předmětem pohrdání, posměchu, nebo dokonce zneužívání. Nicméně je naprosto zřejmé, že Boží slovo neschvaluje homosexuální životní styl. Biblický odpor vůči svazkům/manželství osob stejného pohlaví je zakotven v Božím plánu stvoření manželství (Gn 1,26–28; 2,20–24), v Božích zákonech (Lv 18,22; 20,13; 1K 6,9–11) a v Ježíšově výslovném potvrzení trvalého, monogamního a heterosexuálního manželského vztahu (Mt 19,4–6).

Anglický text lze nalézt: <https://family.adventist.org/seventh-day-adventist-response-to-same-sex-unions-a-reaffirmation-of-christian-marriage/>

Prohlášení Generální konference

k místně organizovaným aktivitám propagujícím nebo podporujícím nebiblický životní styl v oblasti lidské sexuality

Dne 11. června 2023 vydala Generální konference poslední prohlášení ohledně lidské sexuality v následujícím znění:

Církev adventistů sedmého dne zveřejnila jasná prohlášení týkající se lidské sexuality, homosexuality a transgenderismu. Všechna tato prohlášení byla zveřejněna po pečlivém studiu Božího slova, tak jak ho nacházíme v Písmu, protože poskytuje autoritativní základ pro správné pochopení jeho vůle ve všech otázkách, před kterými lidstvo stojí – včetně otázky lidské sexuality. Ze studia Božího slova doplněného četbou knih Ellen Whiteové shledáváme, že lidská sexualita je vykreslena jako nebesy ustanovená instituce manželství mezi jedním mužem a jednou ženou.

Když vyjadřujeme své pochopení Boží vůle ohledně lidské sexuality, činíme tak s láskou a soucitem podobným Kristu, s vědomím, že všichni

zhřešili a nedosahují jeho slavného životního standardu (Ř 3,23). Jako církevní rodina máme projevovat Boží lásku k celému lidstvu a cíleně podporovat ty, kteří bojují s hříchem ve všech jeho podobách, a zároveň rozvíjet životní styl, který je v souladu s Božím slovem. Věříme, že všichni hříšní lidé se mohou stát novým stvořením v Kristu, jak je uvedeno v 2. Korintským 5,17: „Je-li tedy někdo v Kristu, je nové stvoření; staré věci pominuly, hle, všechno se stalo novým.“

V posledních týdnech se někteří jednotlivci nebo někdy i místní církevní organizace ve svém okolí snažili poskytnout podporu těm, kteří žijí

církev a homosexualita

alternativním životním stylem v oblasti lidské sexuality, jež není v souladu s naším biblickým chápáním této problematiky a odhlasovaným prohlášením Církve adventistů sedmého dne. Někteří z nich se ve svých místních společenstvích dokonce záměrně snažili podporovat alternativní životní styly v oblasti lidské sexuality, aniž by brali ohled na autoritu Božího slova a rady uvedené v knihách Ellen Whiteové. Přestože tyto aktivity byly podpořeny na místní úrovni, prostřednictvím sociálních médií byly široce zveřejněny a vyvolaly zmatek a obavy mezi členy církve, kteří od církevních vedoucích na různých úrovních žádali jasné a zároveň laskavé stanovisko k této záležitosti.

Generální konference potvrzuje odhlasovaná prohlášení o lidské sexualitě, homosexualitě a transgendersmu, která vydala Církev adventistů sedmého dne, a nepodporuje, neschvaluje ani nesouhlasí s aktivitami, které se snaží propagovat chování v oblasti lidské sexuality, jež není v souladu s Božím slovem. Pod vedením Ducha svatého budou Generální konference a její divize i nadále spolupracovat na různých úrovních struktury naší církve, aby vyřešily problémy, které vyvstávají z těchto místně organizovaných aktivit, a zároveň si zachovaly Kristovu lásku a soucit se všemi lidmi.

Generální konference a další církevní složky budou usilovně pracovat podle ustanovení a pokynů Božího slova, aby objasnilly a vyřešily problémy, kterým čelí. Každý člen církve na celém světě by měl v každodenním životě zůstat v blízkosti Božího slova a prostřednictvím upřímné modlitby prosit o přímý Boží zásah v situacích, kdy dochází k odklonu od božských

pokynů v Bibli a v knihách Ellen Whiteové. Nepochybně se objeví další pokusy různých skupin podkopat jasné pokyny Božího slova a odhlasované výroky světové církve k těmto otázkám. Pokud se jednotlivci chtějí podělit o své obavy, úzce spolupracujte s vedoucími místních sborů, sdružení, unie nebo institucí v Kristově lásce a soucitu, abyste řešili místně organizované aktivity, jež nejsou v souladu s Božím slovem.

Držme se drahocenného Božího svatého slova, Bible, a přijíme Kristovu ospravedlňující a posvěcující spravedlnost, zatímco očekáváme jeho brzký druhý příchod.

Anglická verze prohlášení: <https://adventist.news/news/statement-of-the-general-conference-regarding-locally-sponsored-activities-promoting-or-supporting-non-biblical-human-sexuality/>

Prohlášení Interevropské divize

ohledně LGBTQ+ a naší církve (září 2023)

Uvědomujeme si, že někteří členové spolu se svými rodinami a přáteli, kteří navštěvují naše sbory, se potýkají s problémy souvisejícími s LGBTQ+. Potřebují naši láskyplnou péči a podporu. Věříme, že bychom měli být pečujícím společenstvím, otevřeným pomoci a povzbudit všechny, kteří trpí jakoukoli diskriminací, odmítáním nebo zneužíváním.

Zároveň potvrzujeme, že Bůh ví, co je pro lidstvo nejlepší. Nemůžeme ignorovat jeho rady, pokyny a příkazy. Jsme přesvědčeni, že není možné sladit homosexuální praxi se základními biblickými texty ohledně instituce manželství a rodiny, jako jsou Gn 1,27.28; 2,18.22–24, Ježíšovo připomenutí u Mt 19,5–12 a Pavlovo opakování myšlenky v listu Efezským 5,31, s biblickým učením o vztazích mezi osobami stejného pohlaví v Lv 18, Ř 1 a 1K 6. Jsme přesvědčeni, že homosexuální praktiky nelze sladit s biblickými texty ohledně instituce manželství a rodiny. To se odráží také v Základním věroučném bodě (číslo 23) o manželství a rodině. Manželství, jak bylo ustanoveno Bohem v Edenu a představováno v celé Bibli, je vždy mezi mužem a ženou.

Lidé byli stvořeni k Božímu obrazu. Tím, že vstoupil na svět hřích (Gn 3), byl Boží obraz vážně poškozen a narušen, ne však zcela ztracen. Díky vykupitelské oběti Ježíše Krista, působení Ducha svatého a studiu Písma svatého jsou lidé vedeni k pochopení rozdílu mezi dobrem a zlem (J 14–16) a Boží touhy zachránit lidstvo před následky hříchu. Ta se projevila tím, že Bůh poslal svého Syna, aby za nás zemřel, aby všichni mohli být spaseni a mít věčný život (J 3,16).

Nejhlubší Boží touhou je obnovit celé stvoření do stavu dokonalosti, který ho charakterizoval před pádem do hříchu. Chápeme však, že k úplné obnově nemůže dojít, dokud žijeme v hříšném a hříchem zkaženém světě. Můžeme však neustále růst v poznání Boha a Ježíše Krista prostřednictvím posvěcujícího působení Ducha svatého.

Bůh povolává církev, aby se stala jeho rukama pro všechny lidi, a to bez ohledu na jejich etnický původ, sociální, ekonomické či rodinné zázemí. Všichni lidé jsou hříšníci, kteří potřebují Krista a jeho milost. Neexistuje žádné duchovní zranění, která by nemohlo být uzdraveno nebo které by nešlo překonat skrze jeho moc.

Naším posláním je pozvat každého člověka, aby se stal Božím dítětem, aby rostl ve stále užším vztahu s ním a v důsledku toho se proměňoval „ve stále větší slávu“ (2K 3,8) a stále více odrážel Boží obraz a jeho lásku. (redakčně kráceno)

Celý text najdete na: <https://news.eud.adventist.org/en/all-news/news/go/2023-09-14/eud-statement-on-the-lgbtq-and-our-church/>

Prohlášení Česko-Slovenské unie

k aktuální situaci v církvi

Již několik týdnů jsme svědky aktivit jednotlivců či skupin v církvi, kterými reagují na poslední výroky či prezentace některých duchovenských pracovníků Českého sdružení k otázce LGBTQ+. Sepisují se petice, v mediálním prostoru se rozšiřují často neověřené informace a jejich aktéři se spojují s cílem vytvořit tlak na

představitelů církve, aby uvedené kazatele zbavili duchovenské služby, či dokonce vyloučili ze společnosti.

Vycházejí často ze svědectví z druhé ruky a z polopravd, případně podsouvají řečníkům své vlastní interpretace, které dále bez ověření rozšiřují. Názo-ry jednotlivců se často prezentují jako postoje celého sboru. Pracují s tajně pořízenými nahrávkami, případně zveřejňují soukromou korespondenci, a vystavují tak zaměstnance církve nepřiměřenému veřejnému ponižování.

Rádi bychom vyzvali jednotlivce, skupiny či sbory, aby zvážili pokračování v podobných aktivitách a nechali církevní orgány objektivně posoudit konkrétní námítky. Nebráníme nikomu vyjádřit svůj názor či upozornit na nesoulad s věroučným směřováním. Nepopíráme, že některá vyjádření duchovenských pracovníků mohla být pochopena jako odklon od oficiálního postoje církve.

Z jejich svědectví však vyplývá, že byla vedena spíše snahou vyjádřit podporu a soucit mladým lidem, kteří s otázkou sexuální identity zápasí, a snahou vést členy církve k větší toleranci, pochopení a přijetí této skupiny

církev a homosexualita

lidí. V podobném vstřícném pastoračním duchu se nese i oficiální stanovisko výboru Generální konference k tomuto tématu, které jako vedení církve respektujeme. Petice a nátlakové výzvy však do kategorie křesťanského dialogu nepatří a církevní orgány se jimi nemohou řídit. Vyzýváme, aby se při obhajobě biblických stanovisek a etických postojů neporušovala jiná biblická pravidla – pravidla slušné komunikace a úcty k člověku. Ponižování lidské důstojnosti, popírání Božího odpuštění, zpochybňování upřímnosti pokání, odsouzení bez zájmu o vysvětlení druhé strany a diktování seznamu trestů jsou v rozporu s Kristovým duchem a poselstvím evangelíí. Sestra Ellen Whiteová nám v knize Touha věků dává cennou radu:

„Na nepravost máme upozornit přímo toho, kdo se jí dopouští. Nemáme o ní mezi sebou hovořit a odsuzovat ji. Ani poté, co byla předložena církvi, o ní nesmíme říkat dalším lidem. Pro

nevěřící svět jsou chyby křesťanů jen kamenem úrazu. I nám škodí, pokud se těmito věcmi stále zabýváme, protože se jejich vlivem začneme měnit. Snažíme-li se napravit chyby našeho bratra, Kristův duch nás povede tak, abychom jej pokud možno uchránili před kritikou ze strany věřících, ale především před odsouzením nevěřícího světa. Každý z nás se dopouští chyb a potřebuje Kristovo slitování a odpuštění. Proto máme jednat s druhými tak, jak chceme, aby oni jednali s námi. (Touha věků, s. 284)

Přejeme si, aby církev byla nadále bezpečným místem, kde společně povedeme i o tomto citlivém tématu dialog, který přispěje k lepšímu pochopení názorů všech stran při respektování biblického učení o manželství a rodině, jak je představeno v našich základních věroučných výrocích.

(Odsouhlaseno výborem ČSU dne 23. 9. 2023 v Brně.)

Mládežníci hledali know-how

Filip Muroň

„Ahoj, chtěli bychom vás přivítat na unijním kongresu ‚Knowhow 2023‘,“ pronesli 23. července před plně obsazenou halou ve Strážovicích moderátoři. V areálu DCM hotelu totiž začínala největší týdenní akce pro mládež v Česko-Slovenské unii, na kterou dorazily téměř tři stovky mladých lidí z celého Česka i Slovenska.

Unijnímu kongresu z letošního léta předcházela pětiletá odmlka. Dlouhou pauzu zapříčinila zejména neočekávaná světová pandemie, která neumožňovala tak rozsáhlé

akce pořádat. Organizátoři proto počítali s velkým zájmem a začali s přípravou už před rokem. Uspořádání akce bylo zamýšleno v DCM hotelu ve Strážovicích, jenž ovšem nedosahuje potřebné kapacity. Majitelé ale vyhověli našim potřebám a provedli nezbytné úpravy. „Dalibor Cichý nám vyšel vstříc v téměř nemyslitelném navýšení počtu míst i v dalších požadavcích, které jsme na areál měli. Z původních 144 lůžek rozšířil kapacitu například vybudováním indiánských teepee či stanů a zakoupením mnoha matrací s povlečením a my jsme mohli ubytovat až 280 účastníků,“ přiblížil vedoucí unijní mládeže Dan Kašík.

Majitelé hotelu rovněž nabídli prostor v nedaleké poupravené stodole, díky čemuž nebylo potřeba stavět stan pro hlavní programy. Právě toto rozhodnutí se nakonec stalo velmi důležitým, protože den po zahájení akce se

územím Moravského Toskánska prohnal vichr, který bral vše, co nebylo přichyceno napevno. „Během asi dvacetiminutového větru jsme přišli o kapličku i mnoho dalších stanů, jež měly sloužit jako přístřešky pro skupinky. Byli jsme z toho smutní, protože to dost narušilo naše plány. Na druhou stranu jsme rádi, že se nikomu nic nestalo,“ popisují pořadatelé.

Tématem unijního kongresu byly odpovědi na otázky jako: „Když jsme se na jednom z prvních setkání organizačního týmu zamýšleli, čím žije dnešní mládež, došli jsme k závěru, že ví, co má dělat, stejně tak ví, proč to má dělat. Vnímali jsme však, že mladí lidé si potřebují připomenout a seznámit se s tím, jak na to, jak začít nebo třeba jak se nevzdat,“ vzpomínají pořadatelé, kteří týdenní akci nazvali „KNOWHOW Bůh ví“, čímž odkazovali jednak na anglické „how“ – tedy jak – a jednak na znalosti, na něž sami nemají patent, Bůh ovšem ano.

Hlavním řečníkem se stal Kamil Majer, jenž se už delší dobu věnuje aktivitám Klubu Pathfinder, a díky tomu má blízko k mnohým, kteří

dorostli do mládežnického věku. „Když mě pořadatelé oslovili, bral jsem jako přednost, že budu moci s mladými lidmi strávit týden svého času. Zároveň jsem si uvědomoval i důležitost této role, proto jsem se za svá zamyšlení dlouho a intenzivně modlil,“ uvedl Kamil Majer, jenž se v průběhu týdne zaměřil na okruhy sebepoznání, identity, vlivu, výběru, vytrvalosti a Boha nad tím vším.

Z pokongresového anonymního dotazníku následně vyplynulo, že většina byla s myšlenkovou náplní spokojená. „Témata byla podle mě velmi hezky navazující a donutila nás občas se vážně zamyslet. Člověku se nechtělo, ale když to udělal, přišel na věci, které by ho normálně nenapadly. Velmi oslovující a dotýkající se. Každé zamyšlení mě posunulo o velký kus k nebeskému Otci,“ napsal jeden z odpovídajících. Podobný dojem vyvolávala i sobotní bohoslužba. Během ní totiž na pódium spontánně vystoupilo mnoho mládežníků sdílejících se o Božích dotecích, které v průběhu celého týdne pocítili.

„Mnoho mladých lidí se po týdnu ve Strážovicích rozhodlo studovat Bibli, být členy duchovní skupinky nebo se připravovat ke křtu. Za to patří Bohu velký dík,“ poznamenal Dan Kašlík.

Někteří účastníci pak v dotazníku uváděli, že by na jednotlivá témata potřebovali více času, aby se do nich hlouběji ponořili a mohli o nich více diskutovat. Jiným se zas myšlenky zdály příliš náročné. „Uvědomujeme si, že takto rozsáhlý program bude vyhovovat někomu více a někomu méně. Při několikadenní akci pro téměř tři stovky lidí ovšem není možné vyhovět každému, i když se o to snažíme,“ připomíná organizační tým a pokračuje: „Unijní kongres byl ovšem programově tak rozsáhlý, že si určitě každý mohl najít čas, kdy se k Bohu přiblížil – ať už během chval, sdílení ve skupinkách, osobních ztišení, modlitbách, budování přátelství či u rozhovorů s kongresovými kazateli.“

LEAD – nový projekt oddělení mládeže

Ester Poláková, Kateřina Martásková a Daniel Kašlík

Lead&Share je projekt, který si klade za cíl pečovat o vedoucí mládeže a jejich zástupce. Vnímáme, že vedoucí/zástupci jsou ti, kteří mládeži dávají své srdce a mají velkou zodpovědnost – pracují s obrovským potenciálem naší církve. Jsou to ti, kdo se starají a svým mládežím dávají velmi mnoho – svůj čas, energii, nápady. Často ale nesou tíhu zodpovědnosti za svou služebnost sami.

Proto cítíme velkou potřebu, aby se někdo staral také o ně. Chceme, aby naši vedoucí rostli v leadershipu (vůdcovství) – proto jsme projekt nazvali LEAD. A také jim chceme nabídnout bezpečné prostředí, kde mohou sdílet své zkušenosti a aktuální radosti i starosti svého vedení – proto SHARE.

V rámci projektu rozjždíme od října vzdělávací a motivační online trénink se stejným názvem – Lead&Share. Tento trénink otevíráme všem vedoucím a zástupcům mládeži v celé unii. Ale nejen jim! Příležitost zapojit se dáváme také aktivním členům mládeži, kteří chtějí rozvíjet svůj potenciál a růst. Chceme se vzájemně vzdělávat, povzbuzovat, motivovat a společně se učit. Ve spolupráci je síla a my sami víme, že když je na něco člověk sám, ztrácí motivaci, nápady i odvalu. Proto vnímáme,

že se vzájemně potřebujeme. Naší vizí je, abychom v péči o naši mladou generaci v církvi táhli za jeden provaz!

Bližší informace k projektu i tréninku najdete na:

- našem IG: <https://www.instagram.com/lead.andshare/>
- stránkách MSS mládeže: <https://www.mssmladez.cz/2023/08/25/vzdelavaci-online-seminar-pro-vedouci-mladezi-a-jejich-zastupce/>

Správa z výboru Slovenského združenia

Daniel Márföldi, tajomník SZ CASD

V nedeľu 10. septembra sa uskutočnilo rokovanie výboru SZ CASD v Poprade.

Administratívne rozhodnutia

- Výbor Slovenského združenia CASD **zvoláva pravidelnú konferenciu delegátov SZ CASD na nedele 10. 3. 2024 a 24. 3. 2024** do budovy modlitebne zboru SZ CASD na Kollárovej ulici č. 18 v **Banskej Bystrici**. Dátum konania výborov bude nedeľa 17. 3. 2024 na mieste, ktoré si zvolení členovia výborov sami dohodnú.
- Schválený vzor **obežníka Slovenského združenia CASD pre zbory ku konferencii Slovenského združenia CASD a vzor informačného listu** k obežníku Česko-Slovenskej únie CASD ku konferencii Česko-Slovenskej únie pre kazateľov zborov.
- **Schválený kľúč k voľbe delegátov na konferenciu Česko-Slovenskej únie 2024**, podľa ktorého sa naplní ustanovenie Ústavy Česko-Slovenskej

únie CASD, a to, že na každých 80 členov cirkvi pripadne jeden delegát.

- **Schválené rozdelenie delegátov na konferenciu SZ CASD 2024 podľa ustanovení Ústavy Slovenského združenia CASD.**
- Schválené, že počet delegátov za jednotlivé zbory SZ CASD sa bude **aktualizovať podľa počtu ich členov k dátumu 31. 12. 2023** v Cirkvnom informačnom systéme (CIS).

Personálne rozhodnutia

- **Ordinovaným kazateľom** pre kazateľa **Rastislava Špaleka** v kazateľskom rajóne zborov Trenčín a Vaďovce bude **Daniel Márföldi**, tajomník Cirkvi adventistov siedmeho dňa (SZ CASD).
- Schválený návrh pre výbor Česko-Slovenskej únie CASD na ukončenie nástupnej praxe Rastislava Špaleka k **31. 12. 2023**.

Hospodárske rozhodnutia

- Schválené, že k rokovaniu o realizácii **stavebného zámeru pre zborovú budovu v Čadci** sa výbor SZ CASD vráti o rok (september 2024).

Zomrel Hans Diehl (1946–2023)

Bohumil Kern, vedúci oddelenia zdravia
v Česko-Slovenskej únii

Hans Diehl bol významný profesor preventívnej medicíny na adventistickej Univerzite Loma Linda, bol priekopníkom medicíny životného štýlu, výskumník a rečník, autor mnohých kníh.

Pred viac ako 25 rokmi založil Lifestyle Medicine Institute na Loma Linda v Kalifornii. Jeho C.H.I.P. (Complete Health Improvement Project) program pomohol tisícom ľudí obnoviť zdravie. Ide o komunitný 12-týždňový, 40-hodinový intenzívny vzdelávací program v oblasti životného štýlu, ktorý spája zdravotníkov, náboženské komunity, korporácie, školy a komunitné infraštruktúry, ako sú reštaurácie a obchody s potravinami, do jedného uceleného systému. Viac ako 70 000 absolventov CHIP programu potvrdzuje praktickosť týchto princípov životného štýlu v každodennom živote.

Bol vybraný ako jeden z 20 najlepších superhrdinov v oblasti zdravia v Spojených štátoch. Jeho obetavosť a úspechy by mali byť ocenené tiež prestížnou

cenou za celoživotné dielo od American College of Lifestyle Medicine, ktorá mu mala byť udelená tento november.

Bolo tiež publikovaných viac ako 30 klinických správ v rôznych časopisoch s odbornými recenziami, ktoré zdôrazňujú obrovský potenciál integrovaného lekárskeho/verejného zdravotného prístupu k mnohým našim chorobám súvisiacim so životným štýlom.

Jeho kniha Health Power, ktorú napísal s Dr. Aileenom Ludingtonom, vyšla v 26 jazykoch a predalo sa z nej viac ako dva milióny kópií. U nás vyšla pod názvom „Dynamický život“ a slúžila ako predloha a štúdijný materiál pre lektorov OZ Život a zdravia v celej našej únii.

S bratom som sa stretol v USA na konferenciách a neskôr navštívil aj našu ČS úniu. Bol veľmi ústretový a fandil našim zdravotnovzdelávacím aktivitám.

Dr. Hans Diehl zomrel pokojne v Loma Linde 2. 8. 2023 v dôsledku mŕtvice súvisiacej s AFib. Zanecháva za sebou dedičstvo, ktoré navždy zmenilo spôsob, akým pristupujeme k zdraviu a wellness. Jeho láska k životu a ochota slúžiť druhým a pomáhať im v skvalitňovaní zdravého životného štýlu bude žiť ďalej prostredníctvom každého ochotného a obetavého zdravotného misionára podľa vzoru, ktorý nám zanechal.

Předáváme lidem naše zkušenosti z povodní

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

„... Bude-li u tebe někdo chudý (kterýkoli tvůj bratr v kterémkoli městě v zemi, již ti dává Hospodin, tvůj Bůh), pak před svým chudým bratrem nezatvrzuj srdce a neodpírej mu pomoc. Naopak, ochotně mu nabídní pomoc a půjč mu, co ve své nouzi potřebuje.“ (Dt 15,7.8; B21)

Jsou výročí, která nám v Adře zůstanou nesmazatelně zapsána do paměti i do srdcí. A nejen nám. Lidé, kteří prožili velké povodně v některém z roků 1997, 2002, 2009, 2010 a 2013, si umějí nejlépe představit, jak se v okamžiku může život změnit.

V prvních srpnových dnech letošního roku intenzivní déšť způsobil obrovské záplavy, které zasáhly 2/3 území Slovinska. Na povodně, a ještě v takovém rozsahu, však nebyla tato malá, krásná země s 2 miliony obyvatel vůbec připravena.

Předchozí povodně v Čechách a na Moravě přinesly i něco dobrého: připravily se strategicky rozmístěné pohotovostní humanitární sklady a vybavily se gumáky, rukavicemi, úklidovými pomůckami, dezinfekčními a hygienickými prostředky, vysoušeči, generátory, aby se v době nouze nemuselo vše teprve shánět a bylo ihned k použití.

Z řady zkušeností a meziresortních schůzek vznikly optimální postupy spolupráce integrovaného záchranného systému, jehož je ADRA ČR při mimořádných událostech součástí.

Rovněž my v ADRA ČR jsme si po povodních i tornádu vyhodnocovali průběh pomoci a připravili vylepšené krizové plány do budoucna.

Tyto zkušenosti jsme však získávali postupně a lokálně poničené obce bylo vždy možno podpořit z nezasažených míst republiky. Obyvatelé ze zatopených domů mohli být relativně snadno evakuováni na suchá, vhodná místa.

Ve Slovinsku byla situace zcela jiná. Zasažených 86 % obcí nemohlo očekávat podporu z okolního regionu ani rychlou pomoc od státu. Na některých místech základní humanitární pomoc, a později také dobrovolníky ADRA, přepravovaly pouze vrtulníky.

ADRA ČR vypsal veřejnou sbírku a jsme vděční, že od soukromých dárců i firem se podařilo vybrat 850 000 Kč. Poslali jsme do Slovinska i materiální pomoc: vodní čerpadla, tlakové čističe, generátor a také několik desítek domácích i průmyslových vysoušečů, které jsme měli ještě k dispozici (řada vysoušečů z Adry zároveň pomáhá zatopeným lidem po protřžení přehrady Kachovka na Ukrajině).

Využili jsme také manuály a letáky, jak se chovat a co (ne)dělat po povodni, které posloužily po povodních v květnu 2023 v Chorvatsku, a po anglické, ukrajinské a chorvatské mutaci textu jsme připravili i verzi v srbštině.

Na místě v silně poškozené obci Ljubno ob Savinji řídí pomoc lidem ADRA Slovinsko. Dobrovolníci ADRA vyčistili během prvních 3 týdnů 140 domů a odvozili 340 tun odpadu. Pracovníci ADRA zároveň monitorovali zasažené domácnosti a zajišťovali distribuci základní humanitární pomoci. Pomoc lidem však bude potřeba dlouhodobě:

„Uspořádali jsme on-line školení pro naše kolegy z kanceláře ADRA Slovinsko. Navzdory jejich velké

únavě z práce v terénu byli připraveni k diskusi o správném vysoušení domů, způsobech měření vlhkosti i základních pravidlech rekonstrukce. V průběhu společného setkání některým z kolegů začalo postupně docházet, že proces vysoušení a obnovy bude trvat řadu měsíců, a jejich nasazení tak bude mnohem delší, než si představovali. Mám velký respekt k jejich práci. Navzdory minimálním zkušenostem s tímto druhem katastrofy měli připravenou řadu konkrétních a velmi praktických dotazů a velmi dobře koordinují práci v jednotlivých oblastech,“ konstatoval Josef Koláček, koordinátor humanitární pomoci při mimořádných událostech ADRA ČR.

Škody na majetku a poškozené infrastrukturu se odhadují na 500 milionů eur, zničených je 7 850 ha země a po covidu-19 je to další zkouška pro stát, firmy, rodiny i jednotlivce. Jsme vděční, že jsme alespoň malou měrou mohli přispět a pomoci lidem slovem i činem v náročné situaci.

„Každá odvedená práce se počítá, každá blízkost a úsměv přináší radost těm, kdo pomoc potřebují,“ říká vedoucí dobrovolnické skupiny ADRA Slovinsko.

Děkujeme i vám, že jste tu s námi pro druhé.

RAIL tour 2023

Martin Frumar (vítězný tým Borůvkových)
a Jan Havelka, kazatel Moravskoslezského sdružení

RAIL tour je závod, který se člověku dostane pod kůži. Kombinuje pěší turistiku s cestováním vlakem, zároveň také strategii s fyzickou zdatností. A umožňuje poznat

Českou republiku tak, jak ji nepředstaví sebelepší průvodce ani sebekrásnější dovolená. Poznat spoustu skvělých lidí s podobnými zájmy, se kterými by se jinak člověk třeba vůbec nepotkal.

A také poznat líp sebe sama a svoje možnosti, protože soutěžní tempo závodu umí dostat na fyzické dno i ty nejtřejší a kvalitní spánek či osobní hygiena jsou věci vzácné a na přiděl... Nicméně honba za vítězstvím není jediným možným přístupem. Pravidelně se účastní i týmy, které si chtějí jen užít letní cestování trochu jinak, s příchutí adrenalinu a neznáma.

Letos se závod RAIL tour, který pořádá křesťanská studentská organizace INRIroad, konal již po třinácté, a to v termínu 31. 7. – 4. 8. 2023. Účastnilo se ho 20 týmů a 85 závodníků a navigátorů. Mezi účastníky najdeme lidi věřící (z CASD i jiných církví) i nevěřící. Stejně jako minulý rok i tentokrát byl závod zahájen v neděli odpoledne společným opékáním pizzy na zahradě olomouckého sboru CASD. Více než polovina účastníků měla příležitost se nejen dobře najíst, ale také popovídat s přáteli, zavzpomínat na minulý ročník závodu a nasát atmosféru na ten následující. A noví účastníci se mohli alespoň v krátkosti dozvědět, co je vůbec čeká. Samotný závod byl odstartován v pondělí ráno.

A proč o RAIL tour píšu zrovna já? Dlouhá historie... Na olomoucké univerzitě mají už dlouho tradici cestovatelských večerů, na které si chodí (nejen) studenti poslechnout zážitky lidí z různých částí světa. Organizátoři se pochopitelně snaží zvát především lidi, kterým se podařilo navštívit netradiční a neobvyklé destinace. Někdy na podzim 2014 se však mezi exotickými cestopisy z rovníkové Afriky, Patagonie či Mongolska objevila pozvánka do trochu méně fantastické lokality. Titulek zněl „104 hodin vlakem po ČR“ a RAIL tour představovala moje spolužačka, která s ním toho roku měla čerstvou zkušenost.

Trvalo mi dva roky, než jsem přesvědčil partu kamarádů, že bychom to mohli vyzkoušet. Z naší první účasti jsme se vrátili totálně zničení, plni zážitků... a přesvědčení, že to nebylo naposledy.

Střih, píše se rok 2023 a náš tým je už po osmé přítomen na vyhlásování výsledků závodu. V jeho samotném závěru se dozvídáme, že jsme s nejtěsnějším možným rozdílem obsadili vytoužené první místo. A s tím se dle tradice pojí také sepsání právě tohoto článku o letošním závodu.

Náš nejlepší ročník pro nás paradoxně nezačal nijak slavně. Na starty jsme v předchozích ročnících měli velké štěstí a už jsme si ho evidentně vybrali.

Začínali jsme v Ostravě a rovnou trochu speciálně. Že jsou z hlavního nádraží vytrhané koleje a tramvaje nahrazené náhradními autobusy jsme věděli, ale tím naše příprava končila. Místní dobří lidé nám sice poradili, ale poradili špatně, což nás stálo body hned na prvním checkpointu. Zároveň se do Slezska začaly stahovat i další týmy a museli jsme hodně míchat s našimi plány, abychom na co nejvíce checkpointů dorazili mezi prvními a posbírali cenné prémiové body. Na večer jsme si pak naplánovali přechod náročných horských etap v Beskydech. Pokračovat hned po horách sběrem dalších checkpointů bylo těžkou zkouškou vůle, okamžitou odměnou nám ale byl posun v pořadí. Dostali jsme se do velmi vyrovnané skupiny týmů na čele závodu, která se mezi sebou přetahovala o vedení až do samotného konce.

Ostatně celý závod byl neobvykle vyrovnaný a závěr byl o to zajímavější, že ve čtvrtek večer se všichni adepti na vítězství začali koncentrovat ve Zlínském kraji. Po vypnutí GPS páteční ráno slibovalo velmi zajímavě,

někde možná i přímé souboje o body a o umístění.

Je celkem symbolické, že o vítězi při rovnosti bodů rozhodoval až počet nasbíraných checkpointů. Rovněž pořadí na dalších místech zůstalo vyrovnané, s minimálními bodovými rozestupy. Rozdíl mezi prvním a šestým místem činil nakonec pouhých 9 bodů, což je dost možná nejméně v historii. Např. loni ztratil šestý tým na vítěze 37 bodů...

Krátké shrnutí z vyhlášení výsledků:

První místo Borůvková, kteří se po letech přibližování ke stupňům vítězů

dočkali premiérového vítězství. S největším odstupem na druhém místě skončil Limetkový tým, vítězové z let 2019 a 2020 a mimo jiné jeden z týmů, který má mezi sebou adventisty. Zlatý hattrick tedy stále odolává, ale asi nikdo nepochybuje, že příští rok bude ve hře znovu.

Bronzovou příčku obsadil tým Jaspisových, který se po sbírání zkušeností v předchozích letech letos vynikajícím výkonem definitivně zařadil mezi stále širší skupinu favoritů RAIL tour.

Vítězi jsou ale všichni účastníci, kteří náročný závod zvládli až do konce a sešli se na závěr v Olomouci. Pozoruhodné výkony najdeme ve všech patrech celkového pořadí. Jen pár příkladů:

Tyrkysový tým zaznamenal neuskutečných 6 unikátně dobytých checkpointů. Navíc se pro jejich nasbíráni obešli bez horských etap, což v historii závodu pravděpodobně nemá obdoby.

Banánový šli už od prvního dne oslabení o jednoho člena, a tedy s krácenými bodovými zisky, nicméně ani přesto nic nezabalili, prošli dvě horské etapy a jako jediný tým také dokázali zkompletovat bonusový úkol letošního ročníku návštěvou všech čtyř sousedních států.

A vůbec největší přízeň fanoušků si získal tým Švestkových, který sice oficiálně skončil poslední, ale ve své kategorii suverénně zvítězil. Jeho nejmladší členka Anežka smetla všechny dosavadní rekordy RAIL tour ohledně věku účastníků... Ten její byl v době letošní registrace týmů dokonce ještě záporný! ☺ Přesto dorazila spolu s týmem v pohodě do cíle a problémem bylo až vyrušení bouřlivým potleskem, který sklídila při vyhlášení výsledků.

Umění šťastně (ne)stárnout

Hana Machová

Dny jdou a roky volají, čas plyne jako voda... a nedá se zastavit. Stárnutí je obecný biologický jev a všichni mu podléháme. Existuje i vědní odvětví anti-aging medicína, která se snaží odhalit příčiny stárnutí a způsoby, jak zmírnit nebo oddálit dopady tohoto procesu na organismus.

Kalendářní věk nemusí být rozhodující, protože skutečný biologický věk více vystihuje stav našeho organismu, zahrnuje vlivy prostředí a životosprávy.

Kalendářní věk nemusí být rozhodující, protože skutečný biologický věk více vystihuje stav našeho organismu, zahrnuje vlivy prostředí a životosprávy. Datum v kalendáři změnit nemůžeme, ale to, jak žijeme, do značné míry ano.

Je mnoho teorií stárnutí, ale často jsou zaměňovány jeho příznaky za příčiny. Mnohé je a asi i zůstane tajemstvím. Maximální hranice věku každého biologického druhu je geneticky podmíněna. Proč ale vlastně stárneme? Co je prokázáno?

Proč stárneme

1) Oxidace

- Oxidace železa je rezivění, tuku žluknutí, a když my „oxidujeme“, říkáme tomu stárnutí.

- Molekula O₂ je velmi reaktivní a reaguje s mnoha dalšími molekulami; je oxidant a dává vznik volným radikálům.
- Volné radikály způsobují buněčné poškození, přispívají ke vzniku nádorů i stárnutí organismu.
- Volné radikály jsou oxidanty, naše tělo je schopno produkovat proti nim vlastní antioxidanty, např. některé enzymy.
- Další antioxidanty přijímáme ve stravě, např. vitamíny A, C, E, selen a zinek, jež jsou obsaženy v čerstvém ovoci a zelenině.

2) Glykace

- Glukóza (jednoduchý cukr, který vzniká štěpením z ostatních cukrů) v reakci s proteiny (bílkovinami) vede k hnědnutí a poškození bílkovin, např. kolagenu, který je nejrozšířenější bílkovinou našeho těla. Je součástí pojivových tkání, kloubů, udržuje elasticitu našich cév i pokožky. Přemíra glukózy může poškodovat naše enzymy nebo např. i proteiny v mozku, jejichž léze se pak nacházejí při Alzheimerově chorobě.
- Ve vyspělých zemích zažíváme epidemii diabetu 2. typu: trpí jím až 10 % populace.

3) Mutace

- Genetické chyby, které jsou v drtivé většině případů negativní, vedou ke škodám v organismu, pokud nejsou včas opraveny. Buňky mají mechanismy, jak chyby mutací do značné míry odstranit.
- Mohou vést k nekontrolovanému množení buněk našeho těla – rakovině (2. nejčastější příčina úmrtí ve vyspělých zemích).
- Nejvíce jsou ohroženy buňky, které se nejčastěji dělí: kůže, zažívací trakt (nádor tlustého střeva a konečníku),

reprodukční systém (rakovina prsu, vaječníků, prostaty), imunitní systém (leukémie).

Faktory působící proti stárnutí

- Kvalitní a střídavá strava, celozrnné pečivo.
- Dostatek ovoce a zeleniny – zdroj vlákniny, vitamínů, minerálů a dalších antioxidantů.
- Dostatek pohybu, ale i spánku.
- Sledování varovných signálů, samovyšetření a pravidelné lékařské prohlídky.
- Aktivní a pozitivní způsob života, rozvíjení přátelských vztahů.

Více se zastavíme u posledního bodu. Vzorem šťastného stárnutí může být pan Zdeněk Svěrák, který má jednoduchý recept na stáří: „Dělání, dělání všechny smutky zahání, dělání, dělání je lék.“ Velmi důležité je zůstat aktivní a neupadnout do letargie nebo hořkosti. S aktivními lidmi je pak radost žít, pracovat a setkávat se.

Stáří s sebou nese i mnohé výhody. Přináší svobodu, kdy toho ještě mnoho můžeme, ale skoro nic už nemusíme. Velké plány spojené se stresem a riskem jsou ty tam. O to je více času na drobné radosti a potěšení každého dne. Štěstím je pořád se na něco těšit. Je více času přemýšlet a řešit otázky existenciální před naléhavými existenčními otázkami mladších let. Čas plyne a člověk se tak učí pokoře, moudrosti, vyrovnanosti a životnímu nadhledu.

Velmi inspirativní je mít pozitivní vzory. Mým celoživotním vzorem už od gymnaziálních let je doktor Albert Schweitzer. Tehdy jsem o něm dostala knihu Světlo v pralese, která mě ovlivnila snad na celý život a stala se pro mne důležitým životním nasměrováním. Uvádím několik základních črt z jeho života.

Albert Schweitzer (1875–1965) byl německý teolog, misionář, filozof, humanista, varhanní virtuóz a lékař, držitel Nobelovy ceny míru z roku 1952. Vystudoval filozofii a teologii. Současně se stal vynikajícím varhaníkem. Byl ve své době největším znalcem Bachova díla.

Ve 30 letech se rozhodl zásadně změnit svůj dosavadní život. Mnozí ho měli za blázna, protože se vzdal kariéry evropského věhlasu. Začal studovat medicínu, a to na stejné štrasburské univerzitě, kde byl docentem teologie. Současně kázal, přednášel a koncertoval. Rozhodl se, že bude sám sebe už jen dávat. Dokončil studia medicíny, opustil své jisté postavení na univerzitě, oženil se a začal žít nový život. Roku 1913 odjeli novomanželé Schweitzerovi z Evropy do Afriky a z vlastních prostředků založili nemocnici v Lambaréné (tehdy Francouzská rovníková Afrika, dnes Gabun). Finance byly jednak z darů, jednak z prostředků, které vydělával Albert Schweitzer jako varhanní virtuóz.

V nemocnici, založené hluboko v pralese, byli léčeni lidé, kteří do té doby žádnou lékařskou péči neměli. Během 1. světové války se stali manželé Schweitzerovi válečnými zajatci. V závěru 2. světové války, po svržení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki, se Schweitzer stal jedním z prvních odpůrců rozmístování atomových zbraní. Přátelil se s osobnostmi, jakými byli Albert Einstein, Stefan Zweig nebo Romain Rolland. Dvakrát navštívil předválečné Československo, koncertoval zde a také se setkal s prezidentem T. G. Masarykem.

Albert Schweitzer více než 50 let žil a pomáhal nemocným v Africe. Žil a rozvíjel filozofii úcty k životu. K životu obecně, nejen k lidem; léčil i zvířata. Do vysokého věku pracoval v nemocnici

a na stavbě nemocničních budov, v noci pak psal spisy z oblasti teologie, filozofie nebo umění. Několikrát s manželkou v Africe vážně onemocněli, pak se v Evropě léčili a zotavovali, přitom Schweitzer koncertoval, a tak vydělával další peníze pro nemocnici. Zažil zblízka dvě světové války – Lambaréné bylo ostřelováno a bombardováno. Svého mezinárodního vlivu užil Albert Schweitzer v úsilí o mír a svět bez atomových zbraní. Jeho nemocnice se postupně stala mezinárodním centrem pomoci lidem Afriky, protože tam začali přicházet zdravotníci z nejrůznějších částí světa. Funguje dodnes. Podle jejího vzoru byly vybudovány nemocnice i v dalších rozvojových zemích. Albert Schweitzer zemřel v roce 1965 ve věku 90 let a je pochován i se svou manželkou v Lambaréné.

Životní příklad Alberta Schweitzera láká a přitahuje stále. Každý můžeme mít to svoje Lambaréné tam, kde žijeme a pracujeme. Ať jsme mladí, nebo už ne, naše cesta ke stáří už začala. Nejlepším receptem na šťastné stáří je vést zdravý a smysluplný život. Přejí nám všem šťastnou cestu životním zráním ke spokojenému stáří.

— Převzato se souhlasem autorky
z webu dikyzavzpruhu.cz.

Jak se daří pohanům na náměstí tvého srdce?

Daniel Kašík, vedoucí oddělení mládeže ČSU
a kazatel sboru Ostrava-Radvanice

Častokrát si lámeme hlavu nad tím, jak učinit církev smysluplnou, se schopností oslovit nevěřící veřejnost.

Tam, kde bych možná já hledal diplomatické řešení, Ježíš ve svém spravedlivém rozhořčení ukazuje mnoha následujícím generacím, co je v oslovování hledajících lidí zásadní. A když se to neděje, emoce u něj planou.

Tak přišli do Jeruzaléma. Když vešel do chrámu, začal vyhánět ty, kdo v chrámě prodávali i kupovali. Zpřevracel stoly směnárníků i sedačky prodavačů holubic a nikomu nedovoloval ani přenášet zboží přes chrámové nádvoří. Potom je vyučoval: „Není snad psáno, že ‚Můj dům bude nazýván domem modlitby pro všechny národy?‘ Vy jste z něj ale udělali ‚doupě lupičů!‘“ Když to uslyšeli vrchní kněží a znalci Písma, začali hledat způsob, jak ho zničit, protože se ho báli. Všechn zástup totiž žasl nad jeho učením. Večer pak znovu odešli z města. (Mk 11,15–19; B21)

Ježíš prochází kolem fikovníku, který na sobě neměl žádné ovoce, i když mohl, a vstupuje do jeruzalémského chrámu. Dle biblického textu je velice pobouřen a dává to znát. Určitě to není spontánní neovladatelný hněv, ale

spravedlivý, který má výpovědní hodnotu ještě dva tisíce let po této události. Ježíš zpěvtrácí stoly, vyhání prodavače, boří stoličky prodávajících, jde z něj strach. Není to jen nějaká slovní přestřelka, ale uprostřed svatého chrámu, na prostorném nádvoří, jde do akce za práva pohanů.

Takový obrázek Ježíše Krista není úplně typický, protože jej známe spíše jako tvůrce pokoje, lásky k nepřítelům a most mezi zneprátenými stranami. Tady vyvstává otázka, co zde Ježíši tak vadilo? Co v něm tehdy a zcela jistě i dnes vyvolává tento nával spravedlivého hněvu, který boří a převrací?

Někteří z nás by jistě odpověděli, že mu vadí kupčení na svatém místě, lupičské směnárny, hluk, křik, tržiště, zápach a mnoho dalšího. Tento postoj nás potom častokrát vedl k tomu, že jsme v našich modlitebnách, které jsme přirovnali k chrámu, spravedlivě vyžadovali ticho a svatý klid. To nemusí být nutně špatně, ale mám za to, že Ježíši zde jde o něco jiného než jen o posvátný klid.

V textu Ježíš dokonce zastavuje lidi a nedovoluje jim projít přes nádvoří pohanů. Podle jiného překladu jim nedovoluje přenést džbány s vodou, které lidé nesli přes nádvoří pohanů, aby si zkrátili cestu. Dokážeš si vybavit obraz, kdy Ježíš zastavuje lidi a prosí je, aby tudy už nenosili vodu ani jiné důležité věci? O co mu jde?

Text nám prozrazuje, že mu jde hlavně o to, co zde nenalézá – účel, který není naplněn. A to vyjádřil slovy: „*Není snad psáno, že „Můj dům bude nazýván domem modlitby pro všechny národy“?*“ (Mk 11,17). O to mu jde! O modlitební prostor pro pohany, ne-li za pohany. Aby na nádvoří pohanů, které je jediné místo v chrámu, kam mohou vkročit i neizraelci, zůstalo dominantním místem modlitebním – pro ně a za ně. Aby to bylo inspirativní místo pro přimluvnou modlitbu. To bylo pro Ježíše tak důležité místo, kde vysvětlování Tóry a přimluvná

Jak se daří pohanům na náměstí mého srdce?

Maketa Jeruzaléma z doby Ježíšova působení

modlitba měla mít zásadní a jedinečný bod v životě věřících. A oni si z toho udělali zkratku pro svůj obchod, lítají tam upocení a vystresovaní a na modlení se za pohany už nezbyl prostor. Ale to je a zůstane pro Ježíše zásadně důležitá věc i dnes.

Kolik prostoru máme jako jednotlivci, jako sbor, jako církev pro modlitbu za pohany nebo s pohany. Kolik prostoru mám já osobně během dne, během týdne? Jak se daří pohanům na náměstí mého srdce?

A teď malý můstek někam dál. Mně osobně se nejlépe modlí s pohany tehdy,

když s nimi něco sním, něco prožiju a úplně nejlépe to jde u nás doma v obýváku. Když se navštívíme u sebe doma, povídáme o životě, dáme si něco dobrého

Někdy jsou to kroky do neznáma, kdy Bohu důvěrujete a nevíte, jak to všechno bude pokračovat.

na zub – a pak není daleko k návrhu se společně v klidu pomodlit za něco, co druhého trápí. Ježíši na pohanech kolem mě evidentně záleží, jsou jeho srdcovou záležitostí a touží, abychom měli dostatek prostoru se za ně modlit. Tyto modlitby s nimi jsou častokrát

první nataženou rukou nevěřících za Ježíšem. Jedná se o jejich první krůček důvěry s tajemstvím, jak Bůh zareaгуje. Odpoví nějak? Je to opravdové dobrodružství. Někdy jsme s těmito hledajícími šli i dále a modlili se společně s pomazáním podle Jakuba za uzdravení. To jsou pak ještě zajímavější kroky do neznáma. Kroky víry, kdy Bohu důvěrujete a nevíte, jak to všechno bude pokračovat. Čekáte a zíráte, jak se Bůh podané ruky chopí. Myslím si, že ten prvotní boj za spasení duší nevěřících lidí se odehrává právě pod střechou našich domovů.

To se potom neplodný fíkovník, alias neplodný chrám, může proměnit i v plodný fíkovník, plodný chrám. Plodný v tom, že pohané okoušejí ovoce požehnání plynoucí z modliteb pro ně a za ně. Nicméně ani fíkovník, ani jeruzalémský chrám svoji cestu neplodnosti nezměnil, a tak Ježíš pohnul chrámovou horou a nakonec ji obrázne, podle své předpovědi, hodil do moře (viz Mk 11,23 – možný výklad textu, že Ježíš zrušil obětní systém na chrámové hoře).

„Především tedy prosím, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy a děkování za všechny lidi, za krále a za všechny ty, kdo jsou ve vysokém postavení, abychom mohli vést tichý a pokojný život ve vší zbožnosti a důstojnosti. To je dobré a milé před Bohem, naším Zachráncem, který chce, aby byli všichni lidé zachráněni a přišli k poznání pravdy.“ (1Tm 2,1–4; B21)

Výzva pro tebe: Zkus tento měsíc pozvat někoho nevěřícího k sobě domů na jídlo. Modli se za něj, a pokud budeš během návštěvy vnímat, že je pro to vhodná příležitost a Bůh dává zelenou, vlož společnou modlitbou přítele i jeho problém do Božích rukou. Stanou se velké věci a budeme prožívat radost z plodnosti spolupráce s Bohem.

Humanitárna práca nepozná oddych

Martin Pavelka, programový riaditeľ
a manažér komunikácie v ADRA Slovensko

Letné mesiace nám tento rok nepri-
niesli zaslúžený oddych. Namiesto
toho sme čelili novým výzvam,
pred ktorými sme ako humanitárni
pracovníci nemohli zatvárať oči. Dúfa-
me, že ide skôr o výnimku, ako o nové
pravidlo, ale udalosti posledných me-
siacov nám naznačujú, že na podobné
výzvy si budeme musieť zvyknúť.

Tisícročná voda zaplavila Slovinsko

Silné búrky, ktoré spôsobili privalové
dažde, zaplavili dve tretiny Slovinska
a vzali so sebou všetko, čo im stálo
v ceste. Naši kolegovia zo slovinskej
pobočky ADRA nás požiadali o pomoc

s odstraňovaním následkov nešťastia. Naš krízový tím sa hneď na druhý deň ráno vydal na cestu do Slovinska. V obci Okonina sme postavili veľkoka-
pacitný stan, ktorý sa stal núdzovým
skladom humanitárnej pomoci, jedál-
ňou a nocľahárňou pre dobrovoľníkov.
Naš Help Team Bus poslužil ako stano-
visko a mobilná kancelária pre našich
slovinských kolegov. Od českej a ra-
kúskej pobočky ADRA sme priviezli
niekoľko paliet vysúšačov, vysokotlako-
vých VAP čističiek a čerpadiel. V spo-
lupráci so Slovenským vodohospodár-
skym podnikom sa nám pomocou
dronu podarilo preskúmať povodia
okolitých riek a určiť obnovné práce
na ich korytách. Slovinsko sa bude
ešte dlho spamätávať z tejto katastrofy.

Veríme však, že aj naša expertíza a nasadenie pomohli zmierniť následky tohto nešťastia.

Vrtochy počasia a prírodné živly neobišli ani Slovensko

Letné horúčavy vyvolali silné búrky s privalovými dažďami, ktoré zaplavili viaceré obce a spôsobili rozsiahle škody. Na východnom Slovensku vyčíňali búrky so silným krupobitím a zanechali za sebou rozbité strechy a zničené autá. Krúpy doslova oholili polia a pripravili obyvateľov o úrodu.

Ničivý požiar v Telgárte kompletne zničil osem drevených chatrčí, pripravil o život jednu staršiu osobu a zanechal bez strechy nad hlavou vyše 70 miestnych obyvateľov. Voči tejto tragédii sme neostali ľahostajní a už na druhý deň ráno sme postihnutým rodinám v osade odovzdali prvú pomoc vo forme potravín a oblečenia.

Pomoc pre siroty a choré deti na Ukrajine

S podporou Vlády SR a Nadácie SPP sme detskému sanatóriu vo Veľkom Bereznom na Ukrajine odovzdali generátor, ktorý bude slúžiť ako záložný

zdroj energie. Zariadenie poskytuje liečbu srdcovocievnych a dýchacích chorôb pre viac ako 250 detí a sirôt, ktoré boli evakuované z obstreľovaných oblastí južnej a východnej Ukrajiny. Vďaka daru od spoločnosti Amazon sme zariadeniu darovali štyri palety keramického riadu a automatickú umývačku riadu s príslušenstvom, ktorú nám veľkoryso venovala Nadácia EPH.

Na Ukrajine aj naďalej pokračujeme s humanitárnou pomocou pre obyvateľov novo oslobodených miest, evakuovaných seniorov, matky s deťmi a osoby so špeciálnymi potrebami.

Našu potravinovú pomoc si na Ukrajine od začiatku vojny prevzalo už viac ako 180 000 ľudí. Do balenia humanitárnych balíkov sa na najväčšom hudobnom festivale Pohoda zapojila aj široká verejnosť. Návštevníci mali možnosť zanechať na krabici povzbudivý odkaz a vyjadriť tak solidaritu ľuďom v núdzi.

Projekt SAMRS/2022/HUM/3/UA/1/5 – Zabezpečenie životne dôležitej humanitárnej pomoci pre obyvateľov oslobodených miest na Ukrajine, je realizovaný z prostriedkov Oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Voda pre Sýriu a Libanon

Februárové zemetrasenia v Turecku a Sýrii, ako aj pretrvávajúca utečenecká kríza v Libanone neprestávajú sužovať oblasť Blízkeho východu.

Zemetrasenia poškodili vodovodnú infraštruktúru a kanalizačné systémy a priamo ohrozili desiaty tisíce ľudí. Naš nový projekt pomoci sa bude sústreďovať na obnovu vodných vrtvov, vodovodných sietí, nadzemných zásobníkov vody a čerpacích staníc v sýrskej oblasti Latakia, čím zabezpečíme prístup k vode a funkčnej vodovodnej infraštruktúre pre viac ako 30 000 obyvateľov.

Projekt SAMRS/2023/HUM/1/5 – Voda pre život: Obnova vodovodnej infraštruktúry pre komunity zasiahnuté

zemetrasením v Sýrii (angl. RINSE) je financovaný zo zdrojov Oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

V stanovnej usadlosti v údolí Biká v Libanone sme cez leto dokončili výstavbu novej vodovodnej infraštruktúry, napojili ju na solárny systém a odovzdali do užívania miestnej samosprávy. Týmto sme zabezpečili jednoduchý a cenovo dostupný prístup k pitnej vode pre viac ako 230 ľudí zo 44 sýrskych rodín. Už onedlho uskutočníme distribúciu 950 plastových rezervoárov o objeme 1 000 litrov, ktoré prinesú energetickú sebestačnosť nízko príjmovým domácnostiam a školám.

Projekt SAMRS/2022/HUM/1/6 – Posilnenie kritickej WASH infraštruktúry – vodovodný systém a malé rezervoáre pre sýrskych utečencov a Libanončanov v oblasti Bekaa a Baalbek-Harmel je financovaný zo zdrojov Oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

HelpKids | Darujte vzdelanie deťom v Ugande

Deti patria do školy. No čo ak nemajú rodičov, alebo si to ich rodičia nemôžu dovoliť? Naš nový program HelpKids dáva aj vám príležitosť darovať vzdelanie konkrétnym deťom v Afrike.

V Ugande sme nadviazali spoluprácu s dvoma školami. Viac informácií na: https://www.adra.sk/ako-pomahame/vo-svete/help_kids/.

CHANOK LANAAR

Rozhovor s Jiřím Benešem,
autorem komentáře ke knize Příslaví

Bratře Beneši, napsal jsi již více komentářů na různé knihy Starého, ale i Nového zákona. V čem byl komentář ke knize Příslaví jiný?

Je to pokus o porozumění záměru mudroslovného spisu a jeho místu v kánonu posvátných knih. Musel jsem se nejprve naučit, jak vůbec k tomuto typu literatury přistupovat, jak s tím pracovat, jak ho vykládat. Učil jsem se to přímo při práci s hebrejským textem. Hledal jsem odpověď na otázky, které vyplývají z formální podoby textu (jak je napsán) a pak z obsahu sdělení. Snažil jsem se sledovat přímé řeči k synovi v kontextu ústní tradice jako výpověď o formování spirituality nové generace. Musel jsem nepřehledný materiál uspořádat podle kritéria, který samotný text nabízí. A pak jsem hledal způsob, jak sdělení, které je v hebrejštině tak úsporné, až je na samé hranici srozumitelnosti, vůbec postihnout. Byla to pro mě objevná a velmi podnětná práce, která mě naučila citlivosti pro detaily sdělení.

Příslaví obsahuje řadu různých výroků, rčení, přísloví. Je nějaké z nich, které ti je obzvláště blízké?

Nejbližší je mi asi výrok, podle kterého jsem svůj výklad nazval: chanok lanaar

znamená zasvěť mládence. Myslí se do jeho cesty. Kniha Příslaví má tedy sloužit k iniciaci syna do jeho života před Bohem. A mě jako učitele to trvale inspiruje k přemýšlení, jak zasvěcovat své žáky. Nejzajímavější ale pro mě jsou vyznání víry, tj. skryté či zjevné výpovědi o Bohu. Ukazují, co o Bohu tehdejší komunita věděla, jak opatrně o něm mluvila, jak s ním ve svém životě počítala, jak jeho jednání vnímala a jak své svědectví sdílela. A na třetím místě jsou pro mě zajímavé přímé řeči, tj. to, co otec/učitel chce předat svému synovi a jak to dělá.

Příslaví není biblická kniha, na kterou by se příliš často kázalo. V čem se domníváš, že je příčina?

Je to proto, že to není snadný text a vyžaduje od toho, kdo se knize Příslaví věnuje, velkou námahu, vzdělání, čas a pozornost (soustředění se). A na to vše dnes není čas. Nadto posluchači dnes nejsou dostatečně pozorní a otevření – kázat na takové texty je pro ně nudné. A látka knihy Příslaví není nízkoprahová literatura. Látka knihy Příslaví je produkt kolektivní paměti. To znamená, že její místo je v naší paměti, nikoli na papíře: abychom do ní mohli

vstoupit, musíme mít dobrou paměť. Musíme si toho z knihy Přísloví hodně pamatovat, aby to na nás mohlo dlouhodobě působit. Nemá smysl kázat na něco, co člověk nepostihne a co mu stejně rychle z mysli vyvane.

Jestli se naopak někde potkáváme s výroky z knihy Přísloví, tak to jsou novoroční verše nebo různá rčení. Kde nejčastěji chybujeme při citaci těchto textů?

Vytrháváme je z jejich kontextu a příliš rychle (nekriticky) si je přivlastňujeme a přesazujeme do svého života či na kdeco aplikujeme. Nebo se snažíme sdělení knihy Přísloví zjednodušovat a vytvářet si pro sebe jakési principy – stereotypy (klišé) – tak, jak to dělali Jóbovi přátelé (jejich řeč je knize Přísloví velmi blízká). Nebereme v potaz to, že výroky pocházejí z jiné kultury s jinak definovanými pojmy a my je čteme prismatem naší kultury a našeho vzdělání. A ke zkeslení přispívá i to, že je česky nazvána Přísloví, ale jejím základem nejsou přísloví, nýbrž (a) tři přímé řeči Moudrosti; (b) lekce otce k synovi, které jej učí přemýšlet. Vlastní přísloví jsou jen jakýsi dodatek k této látce.

Je kniha Přísloví citována v Novém zákoně?

Ano, na mnoha místech. V mém výkladu je rejstřík a podle toho lze poznat, kde všude je látka knihy Přísloví buď přímo citována, nebo interpretována, nebo jsou na ni činěny nářky. Je to pochopitelné, neboť první čtenáři novozákonních spisů svoji Bibli (rozuměj: Starý zákon) dobře znali a autoři jakbysmet. Stačilo zmínit určitý pojem a v paměti čtenáře to rozvinulo příslušné sdělení. Autoři novozákonních spisů z knihy Přísloví často vycházeli.

Knihu Přísloví máme často spojenou s lidovou moudrostí. Je to ale také biblická kniha. Co nám říká o Bohu?

To vůbec není lidová moudrost ve smyslu dnešních přísloví. To, co se k nám ze stránek knihy Přísloví dostává, nejsou zkušenosti minulých generací, ale poznání darované Bohem během poctivého života v jeho blízkosti. Bůh v knize Přísloví je vládce – Král světa, mnohdy vzdálený a nedostupný, který zde ovšem má své služebníky, kteří o něm vypoovídají a k němu vedou. Prvním ze služebníků je Moudrost, která získává svou podobu ve statečné ženě a v matce. Dalším je učitel moudrosti a otec. Ti žijí zbožný život v důvěře Bohu a způsobem svého života (tedy i svou řečí) kultivují své okolí. Od nich se tedy lze o Bohu učit a dozvědět se to, co je třeba.

Základní postoj k Bohu je v knize Přísloví vyjádřen termínem bázeň Hospodinova. To je něco, co v nás vyvolává Bůh, když nám vstupuje do života. A díky bázni jsme Bohu otevření a použitelní. Pánu Bohu záleží na tom, abychom jej vnímali, abychom se mu věnovali a abychom mu nebránili ovlivňovat své životy. Tomu se ze svědectví v knize Přísloví můžeme učit. Ale při všem tom učení nesmíme zůstat v pozici těch, kdo jen přemýšlejí a z odstupů vše pozorují. Látka knihy Přísloví je adresná a oslovuje nejen syna, ale jakéhokoli aktuálního posluchače/čtenáře vtahuje do svého světa a nutí jej jednat. K tomu je pak na straně posluchače/čtenáře třeba ochoty na sobě pracovat. V tomto smyslu je velmi důležitý termín v knize Přísloví: sebekázeň, sebeovládání.

Děkuji za rozhovor.

— Marek Harastej

Jak to bylo se Sodomou?

Vladimíra Jelínková

Mrtvé moře

Čas od času vyplouvají na povrch těžké a nepříjemné otázky, které bychom raději nechali ponořené dost hluboko na to, aby nikoho neznepokojovaly. V souvislosti s Bohem narážíme na tyto složité otázky nejčastěji v příbězích ze Starého zákona. Jaký je vlastně Bůh doopravdy? Jak je to s tím, že je láska, že je spravedlivý? Jak je to s těmi jeho soudy a příkazy k ničení?

Jedním z takových známých vyprávění je příběh o Sodomě. Tam byli tak hříšní lidé, že města Sodomu a Gomoru Bůh kompletně zničil. Ale co všichni ti nevinní, ti, co nevěděli? Je to spravedlivé? Jak to souzní s biblickým tvrzením, že Bůh je láska?

Od vyhnání z ráje až po dnešní dobu se tato otázka opakuje v různých obměnách a my si s ní často nevíme rady. Ve snaze ochránit svou víru v milujícího Boha hledáme uspokojivé řešení. Nakonec zamíříme k nějakému „logickému“ vysvětlení. Třeba že to způsobili lidé nebo nepřítel. Ale tím můžeme někdy popírat pravdivost Bible. Je psáno: „*Tu Hospodin řekl: „Mám Abramovi zamlčet, co hodlám učinit?... Křik Sodomy a Gomory je tak silný a jejich hřích*

je tak těžký, jestli je to tak, je po nich veta“ (Gn 18,17.20).

Myslím si, že naším problémem bývá, když v Bibli čteme pouze jednotlivé příběhy. „Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději“ (Ř 15,4). Měli bychom číst Bibli celou, jen tak totiž porozumíme souvislostem.

Příběh Sodomy totiž začíná o pár desetiletí dřív. Bůh často přemýšlí a dělá věci v širokých souvislostech. Mám za to, že zaznamenaný biblický příběh Božího jednání s obyvateli Sodomy a Gomory začíná ve chvíli, kdy Bůh promlouvá k jednomu aramejskému pastevci, který tehdy se svou rodinou sídlil pár set kilometrů daleko.

V té době už delší dobu pobývali na půli cesty na severu úrodného půlměsíce. Starý otec umírá a ten, který teď o rodině bude rozhodovat, slyší Boží hlas: „Staň se požehnaním.“ „Odejdi ze své země do země, kterou ti ukážu.“ Běž tam, kde tě budu potřebovat, abys byl požehnaním.

A tak Abram procházel kanaánskou zemí a tam, kde nějaký čas zůstal, postavil oltář a vzýval Hospodinovo jméno.

To, jak se rozdělili s Lotem, je také docela známý příběh. A tady už nám začíná být zřejmé, co má Abram společného se Sodomou. Lota. „Lot se usadil v městech toho okrsku a stanoval až u Sodomy“ (Gn 13,12). A teď pozor! „Sodomští muži byli před Hospodinem velice zlí a hříšní“ (Gn 13,13). Zdá se, že je pro Boha dost důležité upozornit na to právě v této chvíli. Ve chvíli, kdy účastníci děje i čtenáři Bible o Sodomě a jejích obyvatelích ještě vůbec nic nevědí.

„V oněch dnech šineárský král Amráfel, elasarský král Arjóok, élamský král Kedorlaómer a král pronárodů Tideál

vedli válku proti Bérovi, králi sodomskému...“ (Gn 14,1). Ve kterých dnech? Ve dnech, kdy se Lot usadil v městech toho okrsku a stanoval až u Sodomy (Gn 13,12).

Elamský král se svým vojskem táhl 1 500 kilometrů přes celou Mezopotámii na sever a potom zase stovky kilometrů na jih. Cestou se k němu připojovali spojenci a na planinách, v údolích i v pohořích pobíjeli všechny, kteří se jim postavili do cesty. Bylo to velké vojenské tažení přes polovinu území, které dnes označujeme jako Blízký východ. Vojenské tažení relativně velkých starověkých říší. Možná proto, že po dvanácti letech si králové Sodomy a Gomory řekli, že už nebudou odvádět poplatky králi, který sídlí v tak vzdálené zemi. Asi to nebyla tak zanedbatelná částka, že se pro ni Kedorlaómer vypravil tak daleko. Nikdo ho nedokázal zastavit. Ani spolek pěti armád, které se mu postavily v dolině Sidim. O boji nevíme nic. Jen o útěku.

„Útočníci pak pobrali všechno jmění Sodomy a Gomory“ (Gn14,11). „Když Abram uslyšel, že jeho bratr byl zajat, vytáhl se svými třemi sty osmnácti zasvěcenci... Všechno jmění přinesl zpět a nazpět přivedl též svého bratra s jeho jměním, i ženy a lid“ (Gn 14,14.16).

Může vzniknout dojem, že to byla jen taková menší bojůvka mezi několika místními kmeny pastevců. Také já jsem tu představu měla – do té doby, než jsem se podívala do map a zjistila, kde vlastně tito králové vládli. A potom se mi připomněl jiný biblický příběh, kde Bůh použil pro vítězství jen tři sta

Abram procházel kanaánskou zemí a tam, kde nějaký čas zůstal, postavil oltář a vzýval Hospodinovo jméno.

mužů proti obrovské přesile. Ostatní poslal domů. Proč? Aby si lidé dokázali uvědomit, čím je to celé zásluha.

Je zvláštní, že Réfajce i Zuzejce, Emejce i Chorejce, Amálekovce i Emořejce pobíjeli na planinách i na horách a pak přitáhli k Sodomě a lid tohoto okrsku zajali a vzali s sebou! Svým rozsahem vojenské tažení kopírovalo zhruba Abramovu cestu z Cháran až k Sodomě. A co Abram dělal, když procházel kanaánskou zemí? Stavěl oltáře a vzýval Hospodinovo jméno!

„Když se vracel po vítězství nad Kedorlaómerem... vyšel mu vstříc král sodomský... a šálemský král Malkisedek přinesl chléb a víno, byl totiž knězem Boha nejvyššího“ (Gn 14,17).

Zkusme si teď tu situaci představit. Abram vede velkou skupinu osvobozených lidí a v jednom okamžiku se setká s jejich králem. Je náhoda, že všichni ti sodomští obyvatelé jsou svědky toho, že oproti všem zvyklostem je někdo osvobodí a vrátí všechn jejich majetek? A ještě k tomu člověk cizí, který s nimi nemá vůbec nic společného? Vždyť Abramovým cílem

bylo zachránit Lota. Ale proč je tam Malkisedek? Dozvěděli jsme se, že je to služebník Hospodinův. Kněz nejvyššího Boha.

Jestli se ve správnou chvíli pro sodomské měl na správném místě nacházet Boží služebník Abram, vidím Malkisedeka jako Boží vykřičník. Záminku, aby nahlas před všemi těmi lidmi, kdyby náhodou nebyli schopni pochopit význam toho, co právě zažívají, zazněla i vysvětlující slova: *„Požehnán buď sám Bůh nejvyšší, jenž ti vydal do rukou tvé protivníky“ (Gn14,20)* a slova Božího služebníka Abrama: *„... pozdvihl jsem ruku k přísaze Hospodinu, Bohu nejvyššímu, jemuž patří nebesa i země, že z ničeho, co je tvé, nevezmu nitku ani řemínek k opánku... sám nechci nic“ (Gn 14,22).* Takhle velkoryse jedná ten, kdo slouží nejvyššímu Bohu. Takhle velkoryse jedná tento Bůh s lidmi, kteří jsou v jeho očích velice zlí a hříšní (viz Gn 13,13).

Teď padá opona na závěr prvního dějství. Za oponou pomalu ubíhá čas a před ní se znovu setkává Bůh

s Abramem. „*Já jsem Hospodin, já jsem tě vyvedl z Kaldejského Uru (i tady Bůh Abramovi vysvětluje široké souvislosti, v jakých Bůh jedná), abych ti dal do vlastnictví tuto zemi*“ (Gn 15,7). „*Sem se vrátí teprve čtvrté pokolení, neboť dosud není dovršena míra Emorejcovy nepravosti*“ (Gn 15,16).

„*Hospodin dále pravil: ‚Křik ze Sodomy a Gomory je tak silný a jejich hřích tak těžký... musím se podívat, jestli si počínají tak, jak je patrné z křiku, který ke mně přichází...‘*“ (Gn 18,20).

Mluví se tu o křiku, který stoupá k Bohu. O tom už jsme také někde slyšeli. Co je to za křik? V Gn 4,10 je to křik krve, která byla prolita vraždou. Křik obětí, křik utlačovaných.

Co jako rodiče budete dělat, když někdo bude ubližovat vašim dětem? Necháte tomu volný průběh, protože jste milí a hodní?

„*Hospodin odpověděl: ‚Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých, prominu kvůli nim celému místu... nezahladím je ani kvůli těm deseti...‘*“ (Gn 18,26.32).

Bůh hledá v Sodomě deset spravedlivých. Deset lidí, kterým má ještě smysl něco vysvětlovat. Jen deset lidí, od kterých by se ještě v tom místě mohlo šířit dobro.

Dříve než (Lot) ulehl, mužové toho města, mladí i staří... velcí i malí... (Gn 19,4; viz také v. 11).

Kdo z těch, kdo se chtěli s hosty „pobavit“, kdo stáli před Lotovým domem, nezažil před patnácti, dvaceti lety, jaké to je být slabý zajatec v ruce silných vojáků neznajících slitování? Kdo nezažil milost, s jakou jedná nejvyšší Bůh? Kdo nezažil velkorysost Božího služebníka Abrama? Kdo u všeho toho dění nebyl osobně nebo o něm do podrobnosti neslyšel od své ženy, dítěte nebo rodičů? Kdo neměl čas přemýšlet nad tím, jaký je tento Bůh? A kdo neměl možnost

skoro dvacet let sledovat, jak žije a myslí ten, kdo v tohoto Boha věří? Vždyť Lot se usídlil až v domě uprostřed jejich města a jako významný obyvatel sedával v městské bráně.

Co má Bůh dělat, když už vyzkoušel všechny možnosti, a tak mu zbývá jen jedna – zastavit násilí mocí a silou. Postavit nepřekonatelnou hráz a zastat se těch, kteří násilím trpí. Ani těch deset lidí, kteří by si něco z toho uvědomovali, Bůh v celém okrsku Sodomy a Gomory nenašel.

Tu řekli ti muži Lotovi: „*Máš-li zde ještě někoho, zetě, syny, dcery, všechny, kteří v tomto městě patří k tobě, vyved je z tohoto místa*“ (Gn 19,12).

Jakou teď Bůh a jeho poslové stanovili podmínku záchrany? Už se ani nemluví o spravedlivých nebo nespravedlivých. Teď už

je to jen o tom, jestli má někdo k Lotovi takový vztah, aby mu důvěřoval, poslechl a nechal se zachránit.

Příbuzný, přítel, soused, pastýři, kteří pasou tvoje stáda, kdokoliv, kdo v tomto městě nějakým způsobem patří k tobě, Lote. Ty všechny vyved z tohoto místa.

Co to vypovídá o Božím postoji k lidem? K lidem, kteří v Božích očích byli velice zlí a hříšní? Kolikátou šanci jim už dává? Jaký je tedy Bůh?

Možná mé přemýšlení není úplně přesné, ale věřím tomu, že se jednou dozvím, jak to celé bylo. Všechna „proč“ mi budou jasná a spolu s ostatními budu volat: „Ano, Pane Bože všemohoucí, pravé a spravedlivé jsou tvé soudy.“ Protože Bůh odhalí, kolik šanci dával a jak usilovně se snažil každému člověku na této planetě otevřít oči, aby pochopil a byl zachráněn.

Co jako rodiče budete dělat, když někdo bude ubližovat vašim dětem?

Život v pohybu aneb pojďme se projít

Zdena Miškejová

„Nedosáhli jsme cíle,“ reaguje ošetřující lékař na můj dotaz ohledně laboratorních výsledků. „Hodnoty cholesterolu jsou v daném rozmezí. Proč mi, prosím, nabízíte léky?“ pokládám otázku a s napětím očekávám, jak pan doktor přizná vinu: „Spletl jsem se.“ Proto jsem do ordinace přišla.

Náš mladý „Bleděmodrý“ (jak mu říkají babičky v čekárně pro krásné modré oči) cítí převahu. „To víte, je vám 65+, musíme být přísnější, a ne se pouze vejít do tabulek.“ A nevzdává se. Svými krásnými očima se na mě upřeně dívá a čeká na další argument stárnoucí ženy. Už to mám! Při předchozí návštěvě jsem se zmínila o zakoupeném fitness náramku, který mi zaznamenává všechny důležité informace ohledně zdraví (počet ušlých kroků, kalorie, srdeční tep, vystoupaná patra atd.).

„Pane doktore, denně chodím.“ Trochu nenápadně přitom zvedám levou ruku s náramkem, aby si lékař všiml. „Říkal jste, že to prospívá zdraví srdce, že se můj pohyb projeví na výsledcích, že na denzitometrii to bude příští rok znát, že...“

Přerušil mě: „To ano. Otázkou je, o jakých procházkách mluvíte. Je chůze a chůze. Já už tady na té židli něco vyslechl...“ Použij statistiku z Garminu – povzbuzuji sama sebe! Konzultaci můžeš naklonit na svou stranu. „Já mám chůzi dobrou. Kilometr za deset minut. A když jsou všechny orgány, klouby a údy ke mně milostivé, mohu tempo zvýšit.“ Usmál se. Otočil ke mně své modré oči a já jsem věděla, že je to zbytečné. Cíl je daný, věk je daný a výsledky rovněž!

Kontrolní odběr za půl roku! Vycháším ven z budovy polikliniky a na levé ruce cítím slabou vibraci. Malý běžící panáček na displeji náramku mě zve k pohybu: „Let's get moving! (Pojďme se hýbat!)“ Dělá si legraci? Uchechl se, nebo na mě mrkl? Nedosáhla jsem cíle. „Pojďme to rozhýbat!“ vzkazuje večer znovu. Jako by tento designérem stvořený človíček nevěděl, že u pohybu mám dnes odškrtnuto – splněno! Chce víc. „Tlačí“ na aktivity.

Běží a běží. Přitom se celé jeho tělíčko natřásá.

A tak když v nočních hodinách sedím nad svým deníkem, kam si poznamenávám citáty, přemýšlím o pohybu. Oči mi sklouznou k dávno vepsanému textu: „Když chodíš skrze víru, můžeš si zvolit tempo.“ (Pavel Kosorin) Zážitky z končícího dne nechávám vstupovat do své paměti a snažím se v posledních minutách soustředit na jiný pohyb.

Před stovkami, ba tisíci lety – bez navigace, náramků a hodinek – po cestě z Moábských polí směr judský Betlém šly tři ženy. Nesourodá skupinka věkem, národností i vírou. Sotva očekávaná je rychlá chůze, trénované srdeční svaly v důsledku pravidelných pohybových aktivit, výborné hodnoty VO2 apod. Spíše se asi projevila do kopce dušnost, a tím nucené přerušování cesty a odpočinek. Tři ženy při zvýšené zátěži! Neustále totiž mluví! Co prožily v rodině, kterou nešťastně zasáhla smrt tří mužů. Obávají se budoucnosti. Je ještě

nějaká možnost aktivního rodinného života? Co je před nimi? Jedna z nich se vrátila. Další dvě počítají na pomyslných hodinkách přibývajících kilometry a směřují do Judska. Spěchají? Vlastně si myslím, že tempo nehlídaly. Časový průměr na jeden kilometr je nezajímavý. Důležitý byl cíl!

Život v Betlémě rozpoehybovat ne s „designovým panáčkem“ a satelity nad zemí, ale se skutečným a živým

Bohem, Pánem celého vesmíru. „*Kamkoli půjdeš, půjdu. Kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem...*“ (Rt 1,16b).

Myslím si (společně s vámi), že tento veliký Bůh má nás chodce – zde na této zemi – velmi rád. Ty lidičky, jejichž „křesťanské a Boží aktivity“ přesahují zvolený týdenní limit, přímo miluje. Můžeme chodit vírou, můžeme běžet

„Když chodíš skrze víru, můžeš si zvolit tempo.“
(Pavel Kosorin)

Opátovický rybník
Třeboňsko

Pevně se držte Slova života, abych v Kristův den mohl být hrdý, že můj běh a moje námaha nebyly zbytečné.

Filipským 2,16

Před velkou vlnou neskládej vesla.

Vietnamské přísloví

říjen

X/2024

úť	1
st	2
čt	3
pá	4
so	5
ne	6
po	7
úť	8
st	9
čt	10
pá	11
so	12
ne	13
po	14
úť	15
st	16
čt	17
pá	18
so	19
ne	20
po	21
úť	22
st	23
čt	24
pá	25
so	26
ne	27
po	28
úť	29
st	30
čt	31

**Budme prospěšní
sobě, svému
duchovnímu
zdraví, stejně jako
svému okolí.**

vírou, můžeme zvládat cyklotrasy vírou, můžeme... Ale pamatujme na cíl a způsob prezentace toho, který je o hodně výš než satelity, slunce a hvězdy!

Jestli máte ve sboru šikovného traktátníka, pak vás brzy seznámí s novým nástěnným kalendářem Život v pohybu 2024, který v těchto dnech vydal Advent-Orion. A tak můžete do

svých podzimních aktivit zahrnout cesty ke svým rodinným příslušníkům, přátelům, spolupracovníkům či podnikatelům, se kterými třeba sdělíte pracovní

schůzky. Možná i kolem vás jsou lidé, kteří čekají na malý dárek a už v létě se ptají: „Prosím, paní Miškejová, budou před Vánocemi opět kalendáře?“ „Vím, že nemáte v prosinci kontrolní termín jako minulé roky, ale doufám,

že se zastavíte. Místo na kalendář v ordinaci čeká.“

Co říci závěrem? Těším se na jinou konzultaci, s jiným Lékařem. Těším se, až se na mě podívá svými krásnými očima a všem prozradí: „Je to skvělé! Dosáhli jsme cíle.“ Jeho prst na mém „displeji“ lehce označí malé srdíčko, a to se nádherně začervení nebo zmodrá. – Líbí se mi tvoje aktivita! – Divíte se? Já ne. Jsme přece dobří chodci, Enochovci, Boží oblíbenci. „Vírou byl Enoch odsud vzat, aby nespátril smrt: ‚zmizel, neboť ho Bůh vzal‘. Ještě než byl vzat, měl pověst Božího oblíbence. A bez víry si přece jeho oblibu nikdo nezíská“ (Žd 11,5.6a; B21).

Tak ať se vám daří v aktivním křesťanském pohybu! Budme prospěšní sobě, svému duchovnímu zdraví, stejně jako svému okolí. Všem, kteří žijí kolem nás, pojďme říct: „Je čas se projít s Bohem! Nejlépe 365 dní v roce.“ Mějte hezký den a udržujte správné uzdravující tempo.

Helfštýn 2023

Jaroslav (Jerry) Šlosárek

Na počátku stvořil Bůh... Helfštýn; tedy Bůh přímo ne, ale někdy před mnoha desítkami let vznikla v hlavě předchůdců pathfinderů myšlenka zorganizovat tuto akci pro děti a Bůh jí požel, aby mohla sloužit celým generacím pathfinderů po mnoho let.

Nejinak tomu bylo i tento rok. A tak se víc než 300 pathfinderů o třetím květnovém víkendu setkala v areálu kempu „U Kateřiny“ u Štramberka, aby přemýšleli o tématu vzniku našeho světa a také o významu naší víry ve stvoření.

Páteční večer se nesl v duchu chválení Boha v písních, při kterých nás doprovázela kapela složená napříč frýdecko-místeckým okrskem; a v písních nás vedly děti oddílu Orli Vsetín. Duchovní atmosféra při uvítání soboty byla tvořena sdílením vedoucích a časově i dětí nad otázkou: Co pro ně

osobně, bytostně znamená, že jsou stvoření Bohem? Začalo se takovou otázkou, která je naprosto zásadní pro život, pro vnímání jeho smyslnosti, zacílenosti a kvality.

Slyšeli jsme vyznání, že díky stvoření Bohem máme v životě jistotu, o kterou se můžeme opřít, jsme milováni a náš život má hluboký význam. Vědomí, že jsme Stvořitelem milováni, děti prokázaly také tím, že s sebou přivezly malé hračky s dopisem, který adresovaly dětem na Ukrajinu přes organizaci „Pomoc Těšínského Slezska“ ve spolupráci s bratrem Hynkem Donou.

Sobotní dopoledne se pak neslo v duchu „konference“ na téma Bůh Stvořitel, kdy promlouvali vybraní řečníci z různých oblastí vědy a teologie.

1. Nejprve nám byl Pavlem Kostečkou představen Charles Darwin a v základních rysech jeho evoluční teorie.
2. Na biochemické téma s praktickou ukázkou, které silně zdůrazňovalo systém a řád ve stvoření, promluvila Lucie Činčalová.
3. Společný vstup řečníků na přírodovědné téma přinesl vhled do říše rostlin, zvířat i lidského těla jako takovou malou ukázkou toho, jaký řád v sobě existence světa nese.
4. Pavel Kostečka pokračoval vstupem o svých zkušenostech z archeologických vykopávek zaměřených na dinosaury.
5. Lukáš Jureček dopolední část završil vlastnostmi Boha Stvořitele.

V druhé části dopoledne děti na několika stanovištích zkoumaly formou

hry podstatu stvoření a Stvořitele na základě toho, co můžeme poznat z Bible a z přírody.

Tento Helfštýn byl výjimečný v tom, že děti nesoutěžily proto, aby vyhrály něco pro sebe, ale své získané kostičky automaticky proměňovaly v peníze, za které bude nakoupena pomoc pro děti z válkou postižených oblastí na Ukrajině.

Sobotní odpoledne bylo věnováno hře připravené ve spolupráci novojičínských a vsetínských pathfinderů. Za pomoci poloslepé mapy a buzoly děti na sedmi stanovištích objevovaly různé tajnosti a podrobnosti týkající se jednotlivých stvořitelských dnů. Náročné chození při hledání šesti stanovišť určitě vykompenzovalo sedmé stanoviště, které bylo věnováno sobotě jako dni odpočinku. Toto stanoviště bylo relaxační zónou, kde děti v pozici vleže byly obsluhovány vedoucími a mohly si pochutnat na něčem dobrém.

Večerní program, a tím i závěr soboty, uzavíral celé téma vyjádřením díky a chválením Boha v písních. Také závěrečným zamyšlením byly děti vyzvány, aby objevovaly svůj smysl života, svůj dar. Aby byly zvědavé, přemýšlely o Bohu i o světě, ve kterém žijí, a zkoumaly ho.

Celý večer byl zakončen společnými modlitbami ve skupinkách, kde se do modliteb mohl zapojit kdokoliv.

Co by to však bylo za Helfštýn bez sobotní noční hry, do které se mohou děti hlásit dobrovolně a vytvářet své týmy! Frýdlantští zástupci pathfinderů připravili hru, které se nakonec zúčastnilo asi 85 % nadšených dětí.

Ve zprávě o Helfštýnu nesmím opomenout jednu důležitou kreativní věc. Tentokrát totiž měly jednotlivé oddíly možnost do velikosti krabice od banánů vytvořit svoji představu

zahrady Eden. Asi 15 „zahrad Eden“ svědčilo o neskutečné kreativitě dětí a jejich vedoucích. Zahrady byly vytvořeny z papíru – od „perníkové zahrady“ až po zahradu s reálnou trávou. Byl to vskutku moc hezký pohled.

Nedělní dopolední hra, kterou připravili pathfindeři z Vojkovic, se nesla v duchu „mimo edenského života“, tedy života, ve kterém šlo o přežití. Úkolem týmů bylo správně založit ohniště, rozdělát oheň pomocí křesadel, svých KPZ krabiček atd., na ohni uvařit čaj, upéct placku a vyřezat lžíci. Také v této hře se prokázalo nemalé umění našich dětí, i když některé věci byly pro ně poměrně dost náročné.

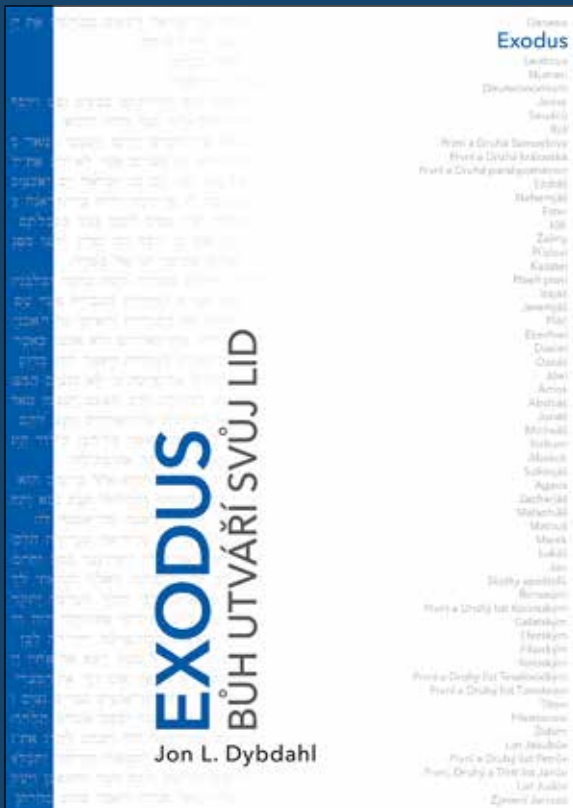
Závěr Helfštyna se pak nesl v duchu pozitivních zpráv a oslav toho, že děti

svým zapojením do her, snahou a sběrem kostiček vydělaly částku 23 280 Kč, která, jak už bylo psáno výše, bude použita na humanitární účel.

Byl to nabitý víkend. Víkend naplněný informacemi, teorií, povzbuzením k důvěře Bohu, modlitbami, zpěvem, hrami, ale také, jak doufají organizátoři, i možností dětí vidět se spolu, popovídat si a také přispět do tohoto světa něčím smysluplným.

Jako organizátoři jsme vděční Bohu za to, že nás ve snaze téma „stvoření“ trochu přiblížil dětem tak různého věku vedl, inspiroval nás nápady a chránil nás. Ne úplně vše vyšlo tak, jak si organizátoři představovali, ale toho, co „vyšlo“, bylo víc než toho, co „nevyšlo“, a to je hlavní.

Vydává nakladatelství
Advent-Orion ve spolupráci
s Adventistickým
teologickým institutem.

Jon L. Dybdahl Exodus

Bůh utváří svůj lid

Exodus je velkolepý epos – vrcholný starozákonní příklad Božího zásahu, jenž vedl k vysvobození jeho lidu.

V Exodu Bůh utváří národ. Vysvobození Izraele z egyptského útlatku je tak dramatické a klíčové, že jeho dopad se šíří celým zbývajícím Písmem jako otřesy po silném zemětřesení. Ale jakkoli jsou tyto dávné události silné a přesvědčivé, mnohem důležitější je přijmout je osobně a vztáhnout je na nás jako církev. Neboť Bůh starověkého Izraele je také Bohem současného, duchovního Izraele. A stále utváří svůj lid.

.....

Dr. JON DYBDAHL byl dlouhá léta ředitelem Institutu Církve adventistů sedmého dne pro světovou misii. Svůj doktorát se zaměřením na Pentateuch získal na škole Fuller Theological Seminary. Byl rektorem Walla Walla university, jako profesor působil na univerzitách v USA, Singapuru a Thajsku. Sloužil jako pastor, učitel Bible a také jako misionář v jihovýchodní Asii. Do svého zpracování knihy Exodus tedy vnesl nejen bohatství své erudice, ale také svých zkušeností. Zemřel v lednu roku 2023.

Vydává Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, Praha 6 - Sedlec
148 × 210 mm / cca 248 stran / pevná vazba